

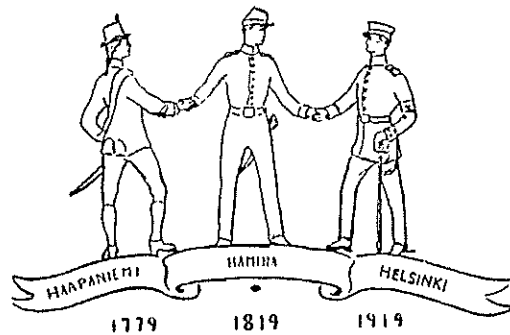
SKRANTA

No 2/1970

No 86

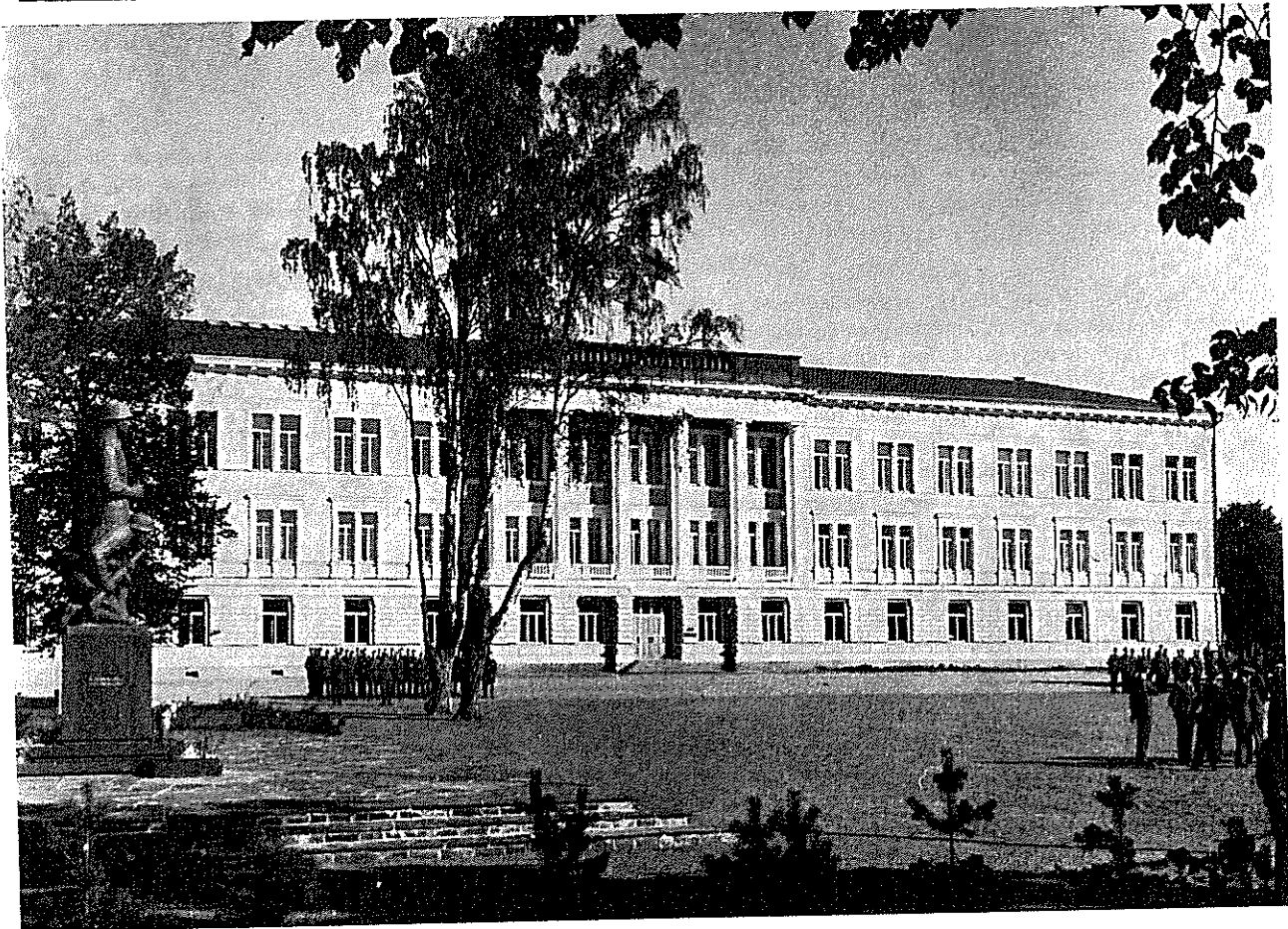
KYLKIRAUTA

*Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan*

N:o 2/70

KESÄKUU

Reserviupseerikoulun päärakennus

RUUK
1920 – 1970

Rukousakti

Kadettikunnan vuosikokouksessa Joensuussa 6. 3. 1970
Kenttäpiispa Yrjö Massa.

INTROITUS

Kristinuskon ydinsanomaan kuuluu "kolmen suuren", uskon, toivon ja rakkauden, ohella myös nöyryys. Nöyryydestä puhutaan kristillisessä julistuksessa usein kovin vähän, vaikka syvällisemmin ajatellen nöyryys on kristityksi tulemisen ja kristittyinä elämisen suoranainen edellytys. Jollei ihminen nöyryy täydellisen Jumalan edessä tunnustamaan omaa vajavuuttaan, itsekkyyttään ja ylpeyttään, Jumala ei voi saada sijaa ihmisen sydämessä eikä hänestä näin ollen voi tulla kristittyä, joka sitten elämässään pyrkisi kilvoittelemaan uskossa, toivossa ja rakkaudessa. Vanhat kokeneet kristityt puhuvatkin ihmisen kristityksi tulemisen yhteydessä "parannukseen nöyryytymisestä."

Ihmisestä, joka nöyryy tunnustamaan Jumalan Jumalaksi, katuen entistä syntistä elämäänsä ja uskoo kaikki syntinsä Jeesuksen Kristuksen sovintokuoleman tähden anteeksi, tulee kristitty juuri sen vuoksi, että hän voittaa ylpeytensä ja nöyryy Jumalan väkevän käden alle. Jumalan lapsena vaeltaminen vaatii myös jatkuvaa nöyryyttä. Tätä nöyryyttä oli Haapaniemen kadettikoulun opettajalla, upseerilla ja papilla, Samuel Möllerillä, joka teroitti tuleville upseereille, ettei ole häpeäksi tunnustaa nöyrästi ihmisjärjen vajavuutta ja jumalallisen ilmoituksen viisautta.

Samuel Möller tähdensi kadettikasvatuksessa myös uskonnon ja siveysopin tärkeyttä ja teroitti kadettien mieliin, että "mikään ei saa jäädä epäselväksi meidän autuutemme perustuksesta".

Sotilaselämässä nöyryydestä tuskin puhutaan kovin paljon ainakaan johtajakasvatuksessa. Nähdään ehkä, että alaisen tulee olla nöyrä esimiestään kohtaan, mutta esimiehen ominaisuuksiin ei yleensä kuulu nöyryys — ei silloinkaan, kun esimies on tehnyt vääryyttä alaistaan kohtaan.

Nöyryys kristillisenä hyveenä ei merkitse mielistelevää eikä matelevaa asennetta esimieheen eikä kehenkään ihmiseen nähden, vaan se merkitsee miehekästä nöyrää asennetta sekä anteeksipyyttävää mieltä Jumalan ja niiden ihmisten edessä, joita vastaan olemme rikkoneet. Se on hyve, joka kantaa jaloa hedelmää omaksi ja lähimmäistemme parhaaksi niin kadettiupseerien kuin koko kansamme keskuudessa. Nöyrytkäämme sen vuoksi kuulemaan Pyhän Kirjan sanoja kristillisestä nöyryydestä.

VERBUM AETERNUM DEI

"Jos minun kansani nöyryy, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojeni ja palajavat pahoilta teiltänsä, niin minä kuulen taivaasta ja annan anteeksi heidän syntinsä ja teen heidän maansa jälleen terveeksi" (2 Aik 7:14).

"Sinä pelastat nöyrän kansan; mutta sinun silmäsi ovat ylpeitä vastaan, sinä alennat heidät" (2 Sam 22:28).

"Nöyrät perivät maan" (Ps 37:11).

"Kun Herra näki heidän nöyryvän tuli... tämä Herran sana: "He ovat nöyryyneet; minä en tuhoa heitä" (2 Aik 12:7).

"Mooses oli sängen nöyrä mies, nyörempi kuin kukaan muu ihminen maan päällä" (4 Moos 12:3).

Jeesus: "Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä, niin te löydätte levon sielullenne" (Matt 11:29).

"Nöyryyden ja Herran pelon palkka on rikkaus, kunnia ja elämä" (Sal 22:4).

"Minä asun... niitten tykönä, joilla on särjetty ja nöyrä henki" (Jes 57:15).

"Nöyrät saavat yhä uutta iloa Herrassa" (Jes 29:19).

"Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon. Nöyrytkää siis Jumalan väkevän käden alle, että hän ajallansa teidät korottaisi" (1 Piet 5:5—6).

ORATIO

Samalla kun harras pyyntömme on, että Jumala armossaan saisi siunata maataamme ja kansaamme vapaana ja itenäisenä valtiona ja kansana sekä Kadettikuntaa ja tätäkin vuosikokousta, yhdymme edesmenneen YK:n pääsihteerin Dag Hammarskjöldin rukoukseen, jolla hän pyysi Jumalalta nöyryyttä ja viisautta vastuullisen johtajatehtävänsä mahdollisimman menestykselliseen suorittamiseen:

"Herra, suo minulle puhdas mieli, että näkisin Sinut, nöyrä mieli, että kuulisin Sinut, rakkauden mieli, että palvelisin Sinua, uskon mieli, että pysyisin Sinussa." Amen.

VERBA FINALIA

Kuulkaamme lopuksi Julius Krohnin tutun virren sanoja, joilla ajallista ja iäistä isänmaataan rakastava kansa on rukoillut Jumalalta nöyryyttä ja siunausta!

"Oi Herra, katso meihin myös,
tee kansassamme armotyös,
Pois torju korskat pyytehet
Ja nöyriksi tee sydämet.

Tää kansa hoida kansanas
Ja sinun palvelijanas
Sen anna töitäs toimittaa,
Sun kunniaasi julistaa."

(Virsi 461:6—7)

IN MEMORIAM

Evl evp
**KURT OLE APOLLON
ALFTHAN**

* 5. 10. 1895
† 23. 3. 1970

kadetti n:o 14
1. kurssi

Kapt evp
**KALLE EINARI
KAMARAINEN**

* 20. 9. 1919
† 21. 3. 1970

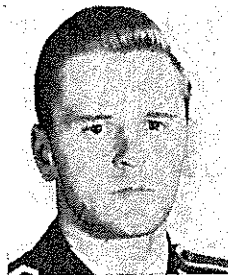
kadetti n:o 355 me
15. me-kurssi

Maj
**JUHA ERKKI
AHO**

* 16. 1. 1926
† 4. 4. 1970

kadetti n:o 3137
32. kurssi

Ltn
**NILS HARRY ULF
VEIJO**

* 17. 11. 1946
† 8. 4. 1970

kadetti n:o 5480
54. kurssi

Kenrl
**KAUKO ILMARI
POYHONEN**

* 3. 3. 1918
† 22. 4. 1970

kadetti n:o 1750
23. kurssi

Ltn
**HEIKKI EERO
LUOMALA**

* 16. 2. 1945
† 6. 5. 1970

kadetti n:o 5179
52. kurssi

SUOMEN MARSALKKAN MUISTOPATSAS MONTREUXISSA

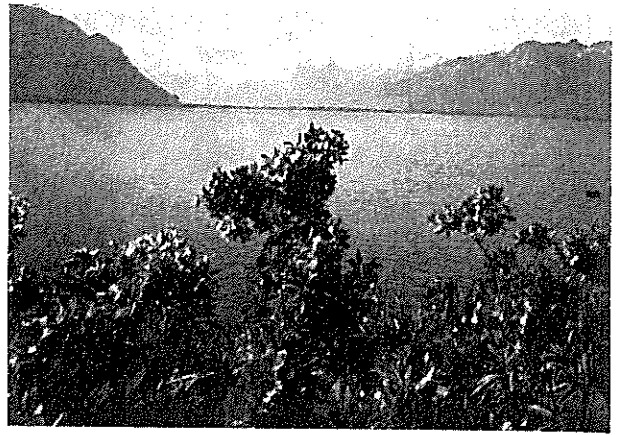
Everstiluutnantti Pentti Silvast

On harvinaista, että jonkun valtakunnan sotilalle pystytetään muistopatsas vieraaseen maahan. Tällainen kunnianosoitus on tullut Suomen Marsalkka Mannerheimin osalle. Hänen sveitsiläiset ystävänsä ovat pystyttäneet marsalkallemme muistopatsaan Montreuxiin Genevejärven rannalle lähelle sitä paikkaa, jossa marsalkkamme viimeiset elinvuotensa vietti.

Samaan aikaan, kun Suomen kansa alkaa pitää marsalkkaansa korkokuvana kaapin päällä, sveitsiläiset muistavat hänet yhä eräänä maailman suurimmista vapaustaistelijoista. "Suomen Marsalkka Mannerheimin muistopatsas on pystytetty suuren valtiomiehen ja sotilaan muiston säilyttämiseksi Sveitsin kansan mielessä ja kunnianosoitukseksi Suomen kansalle," kirjoittaa professori Gubert von Salis, eräs patsashankkeen voimallisista ajajista ja suuri Suomen ystävä.

Sveitsi ja marsalkka

1940-luvun puolivälistä alkaen Sveitsi muodostui marsalkan vakinaiseksi asuinpaikaksi. Hän matkusti sinne terveyttään hoitamaan presidenttinä ollessaan. Jo tuolloin voitiin laskea, että 77-vuoden ikäinen marsalkka ei enää jatka valtakunnan asioiden hoitamista. Kolmen sodan ylipäällikkyyks on niin raskas velvollisuus, että millään kansalla ei ole oikeutta yhdeltä ainoalta jäseneltään enempää odottaa. Tietysti marsalkan Sveitsissä oleskeluun voidaan löytää muitakin kuin terveydellisiä syitä. Eräänä sellaisena mainitaan usein maamme epäselvä poliittinen tila heti toisen maailmansodan jälkeen. Asiaa voidaan tietysti näinkin tulkita. Ainakin marsalkan oleskelu maan rajojen ulkopuolella säästi vaivan pohtia, olisiko häntä syytetävä. Syytöksen asettaminen olisi nostanut maassa

Marsalkan patsas on aivan Genevejärven äärellä. Montreuxin kaupunki huolehtii ympärillä olevasta puistosta. Puolustusvoimien lippujuhlan aikaan kukkien runsaus yllättää kävijän. Taustalla kohoaa Dents du Midi. Kohta niiden takana on Sveitsin, Ranskan ja Italian yhteinen rajapyykki.

vastustusta. Sijaiskärsijäprosessi on tuolta ajalta jo muutoinkin jäänyt aikakirjoihin.

Kotimaassa seurattiin verrattain vähän marsalkan oleskelua Sveitsissä, lehdet julkaisivat muutamia uutisia hänen tarveidentilastaan tai kuvia harvoista käynneistä kotimaassa. Jälkikäteen tarkasteltuna marsalkka oli noina vuosina melkein enemmän sveitsiläinen kuin suomalainen.

Sveitsin kansalle oli aikanaan muodostunut talvisodastamme esimerkki. Pienen kansan sinnikästä taistelua ylivoimaa vastaan ei pidetty enää mahdollisena. Toisen maailmansodan vuosina tätä teemaa toistettiin. Nyt se muodostaa erään kulmakiven sveitsiläisessä maanpuolustusajattelussa.

Jatkosotamme ja toisen maailmansodan loppuvaiheet eivät sveitsiläisiä paljon koskeneet. Vaikeita pulmia oli nyt jokapuolella. Useimmat sveitsiläiset tutkijat pitävät meidän tapahtumiamme jo vuodesta 1941 alkaen enemmän poliittisina kuin sotilaallisina. Suomalaisten joukkojen taistelemisen Syvärillä saattaa monelle sotilallekin olla outoa.

Marsalkan oleskelu Sveitsissä oli rauhallista. Noina vuosina hän pystyi kokoamaan voimansa ja muistelmansa. Se hienotunteisuus, jolla teokset on kirjoitettu, ansaitsee tunnustuksen varsinkin sen vuoksi, että kirjoittaja on ollut enemmän sotilas kuin valtiomies ja alussa tuskin ollenkaan kirjailija.

Noina vuosina heräsivät sveitsiläiset uudelleen. He asettivat paljon arvoa sille, että suomalainen sotilas oli valinnut asuinpaikakseen heidän valtakuntansa.

Puhe Vesikirkossa

Marsalkan kuoleman jälkeen hänen sveitsiläiset ystävänsä kokoontuivat 4.2.1951 yhteiseen muistojuhlaan Zürichin Vesikirkkoon Limmat-joen

rannalle. Kirkko on aikoinaan ollut tunnettu pyhiinvaelluspaikka. Kirjailija ja runoilija Edzard Schaper puhui tässä tilaisuudessa Sveitsiläisten Suomen ystävien kutsumana. Syntyperältään Schaper on Baltian saksalainen. Hän joutui toisen maailmansodan vuosina United Pressin kirjeenvaihtajana sekä saksalaisten että venäläisten epäsuosiioon. Elokuussa 1940 Schaper pakeni Eestistä Suomeen. Hän työskenteli täällä toisen maailmansodan ajan ja siirtyi vuonna 1944 Ruotsin kautta Sveitsiin.

Todennäköisesti Schaper oli tuona aikana paras Suomen asioiden ja Mannerheimin tuntija koko Sveitsissä. Hänen Vesikirkossa pitämänsä puhe on meillä vähän tunnettu. "Suomen pääkaupungin kauniilla sankarihautausmaalla pystytetään pian uusi ja myöhäinen risti kolmentuhannen aikaisemman rinnalle lähelle suurta yhteistä monumenttia. Tämä hauta on kenties viimeinen tuossa kalmistossa. Suomen kaikkien aikojen suurimman sotilaan tomu kätetään hänen aseveljiensä rinnalle. Vaapaaherra, Suomen Marsalkka Carl Gustav Mannerheim, astuu suureen tuntemattomaan ja ottaa paikansa samassa rivissä miestensä kanssa. Tämän yksinäisen ja ainutlaatuisen sotilaan lepopaikkaa eivät tule muistamaan vain hänen omaisensa tai läheisensä. Haudan ääreen tulevat miljoonat suomalaiset astumaan syvää kaipausta ja kunnioitusta tuntien."

Schaperin liikkeellelähtö on alkuperäisessä saksankielisessä muodossa kauniisti sovitettu. Hän palauttaa kuulijoiden mieliin Mannerheimin pitkän sotilaspalveluksen sekä Venäjällä että Suomessa. Samalla hän tuo muutamalla lauseella esille sen, että Mannerheimien suku on tunnettu Suomessa sitkeänä taistelijana ja kansan oikeuksien puolustajana. Schaper maalaa kuvan suuren Brusilovin johtamassa Kaartin Ratsukoulussa palvelevasta nuoresta ulaaniratsumestarista tai suvun edustajana olleesta venäläisestä everstistä, joka otti kantaa Suomessa esiintyviä venäläistyttämisyrittämyksiä vastaan. Kaiken tämän jälkeen Schaper toteaa: "Kuitenkin meille on jäänyt mieleemme hänestä vain yksi kuva; kookas mies Suomen Armeijan harmaassa talonpoikaispuvussa, Suomen Marsalkka Mannerheim, sotilas, joka joutui johtamaan isänmaansa kohtaloo sodan raskaissa koettelemuksissa."

Schaper käsittelee puheessaan maamme politiikkaa toisen maailmansodan vuosina verrattain laajasti. Se oli hänellä lehtimiesvuosilta vielä tuoreessa muistissa. Kuva on tämänpäiväistenkin tutkijamusten mukaan osuva.

Puheessa on useita sellaisia kohtia, joissa runoilija on käyttänyt vapauttaan ja pyrkinyt luomaan tilaisuutta myötäilevän tunnelman. Sanatarkka kääntäminen ei ole tarkoituksenmukaista, kääntäjän pitäisi tavoittaa sama ylevä henki, joka Schaperille tässä on ominaista. "Me sveitsiläiset olemme viime vuosina saaneet usein nähdä Suomen Marsalkan. Näimme hänen tulevan väsyneenä

ja huolten painamana. Iloitsimme, että hän viihtyi luonamme. Nyt olemme saaneet saattaa hänet takaisin aseveljiensä luokse, Suomeen, tuhansien järvien maahan."

Tämä erikoislaatuinen Vesikirkon puhe on julkaistu Schaperin puhekokoelmassa vuonna 1952. Se ansaitsee varmasti vastaisuudessa tulla myös suomenkielelle käännettyksi ja nimenomaan vapaa-muotoisesti.

Pienen kansan suurin voima on sen yksimielisyydessä

On laskettava paljon tämän puheen ansioksi, että Sveitsissä syntyi ajatus muistopatsaan pystyttämiseksi. Maaliskuussa 1951 kenraali Henri Guisan asettui spontaanisesti patsastöimikunnan johtoon. Hän kokosi hankkeen taakse suuren joukon julkisen elämän, diplomatian, teollisuuden sekä kaupan edustajia. Lahjoittajia kertyi kaikkiaan 145. Montreuxin kaupunki otti huolekseen ympäröivän puiston kunnossapidämisen.

Toimeenpaneva komitea julisti kilpailun kolmen tunnetun kuvanveistäjän kesken. Franz Fischer selviytyi voittajaksi. Hän oli valmistanut laivan keulan muotoisen obeliskin. Se symbolisoi samalla Suomen kansaa, joka on vuosisatoja elänyt meren äärellä.

Michel Antonin valmisti patsaan Tessinin kantonissa lähellä Bellizonan kaupunkia olevassa Castionen veistämössä. Työtä varten hän irroitti seitsemän metrin pituisen paaden yli sata metriä korkeasta kallioista. Lohkare painoi kuusikymmentä tonnia. Valmiiksi hakattuna on kiveä jäljellä vielä kaksitoista ja puoli tonnia.

Muistopatsas on väriltään harmahtava. Pienet punertavat kuviot elävöittävät graniitin pintaa. Monoliitti on jaettu kolmeen kenttään kahdella vaakasuoralla, muutaman senttimetrin syvyisellä uralla. Järveltä katsottuna on oikealla puolella kuvattuna Suomen leijona ja vasemmalla puolella Mannerheimien vaakunan sisin kuvio sekä marsalkan sauvat.

Muistosanat on kaiverrettu ranskan kielellä; Mannerheimin tunnuslause "Puhtain aseinen puhtaan asian puolesta" sekä päiväys taas latinan kielellä. Suomenkielinen teksti kuvaa patsaan merellistä leimaa. Tähän on valittu Aaro Hellaakosken säkeet: "Tuossa on luonne laivan keulassa kyllä, kun se syvien yllä tietänsä kyntää." Ruotsiksi on patsaaseen kaiverrettu ote Mannerheimin päiväskäykistä 16. 5. 1935; "Ett litet landa största styrka är enighet" — pienen kansan suurin voima on sen yksimielisyydessä.

Kaksi ystävää

On muodostunut kauniiksi tavaksi, että Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä kokoontuvat Montreuxissa ne sveitsiläiset ja suomalaiset henki-

1. KADETTIKURSSI 50 VUOTTA

31. 3. 1970 oli merkkipäivä Kadettikunnan historiassa. Sen perustajakunnan vanhin osa — 1. kadettikurssi — vietti silloin aktiiviupseeriksi valmistumisensa 50.vuospäivää. Upseerikoulutuksen historiasa ei 50 vuotta ole vielä kovinkaan paljon — muistetakoon, että se meillä alkoi, muutoin ensimmäisenä Pohjoismaissa, jo v 1777, mutta itsenäisen Suomen historiassa tämä oli jo merkkitapahtuma. Sitä todistaa sekin, että tämän laatusille asioille palstatilaa varsin niukasti antava sanomalehdistömmekin ainakin 20 sanomalehdessä mainitsi tästä sanoin ja kuvin ja että televisiossa samoin kuin radiossakin asia myös huomattiin.

Nykympölvän lukijaa kiinnostanee tietää, minkälainen 1. kadettikurssi — uranaukoja — oikein oli. Minkälainen oli sen oppilaiden lähtökohta ja mitä itse kustakin lopuksi tuli? Kurssin oppilas maj evp L Franck on mainiosti kirjassaan "Ensimmäinen kadettikurssi" kuvannut kurssin henkeä ja tapahtumia ajan valossa ja tästä tuskin on aihetta enempää esittää, mutta Kadettikunnan julkaisemien 2 matrikelin kautta — johon asianomaiset ovat itse antaneet tietonsa — voidaan kurssista tehdä seuraavanlainen yhdistelmä.

1. kadettikurssin vahvuudeksi määrättiin aluksi 60 ja sisäänpääsyvaatimuksena oli ylioppilastutkinto tai

löt, joille näiden kahden kansan ystävyys on rakas. Valtioiden tiet ovat kulkeneet kuitenkin eri tavoilla. Sveitsi pysyttelee erillään liittoutumista ja käyttää tässä tehokkaasti hyväkseen asemaansa Euroopan keskellä sekä poliittisia keinoja. Suomi puolestaan on pyrkinyt vahvistamaan puolueettomuuslinjaansa. Olemme saaneet sille myös tunnustusta. Yhdysvalloissa aikoinaan julkaistu Marsalkka Mannerheimin juhlapostimerkki, joka kuuluu vapaustaistelijoiden sarjaan, on tällaisesta eräs omalaatuinen todiste.

On hyvin todennäköistä, että toisen maailmansodan jälkeisinä vuosina marsalkka tuskin olisi jaksanut luoda kansainvälisiä suhteitamme sellaisiksi, kuin Paasikivi ne hänen jälkeensä viitoitti ja ne nyt oivalletaan. Vaikka Marsalkka oli alkujaan venäläinen sotilas, olivat hänen sympatiansa anglosaksisia. On aika traagillista, että marsalkka venäläisiä vastaan taistelllessaan joutui ottamaan vastaan englantilaisten sodanjulistuksen. Ylipäällikön ajatukset eivät tuolloin varmaankaan olleet samat kuin korpisotureilla. Väinö Linna on lainannut jälkimäisiä, "kummottii kokardii niillä mahtaa olla?" Ilmeisesti marsalkan suuruus tuolloin oli siinä, että hän pystyi pitämään oman maailmankuvansa erossa niistä käytännöllisistä ratkaisuista, mitä joutui virkapaikallaan tekemään.

vastaava koulutus, vähintään puolen vuoden sotilaspalvelus ja esimiesten suositus. Sotaministeri R Waldenin määräyksestä varattiin pääosa paikoista "Fahnenjunker"-kurssin käyneille ja loput piti jaettaman Lappeenrannan ja Viipurin upseerikokelaskurssin suorittaneille ja suoraan Helsingin rykmenteistä otetuille. 1. kurssin oppilaista kuoli 1 aivan kurssin alussa, 7 erosi tai erotettiin ja uusia oppilaita otettiin tilalle 4 ja näistä koostui se joukko, yhteensä 56, joka 31. 3. 1920 ylennettiin vakinaisen väen upseereiksi. Fahnenjunker-kurssin oli heistä suorittanut 26 (46,4 %), jonkin muun sotilaallisen johtajakoulutuksen oli saanut 16 (28,6 %) ja matrikelitietojen mukaan oli ilman tällaista koulutusta 14 (25,0 %). Asianomaisen esikoulutus ei ilmeisesti vaikuttanut kovin paljon ensimmäiseen tehtävämääräykseen ja tulevaan aselajiin, sillä kadeteista määrättiin jalkaväkeen 22, ratsuväkeen 19, kenttätykistöön 10, rannikkotykistöön ja ilmavoimiin kumpaankin 2 sekä viestiaselajiin 1. Kadettialupseerin arvo saavutettiin jo silloin 1. vuosikurssin jälkeen (1. 11. 1919) ja tähän arvoon arvaamattomaan ylennettiin yhteensä 13 (1 kadettivääpeli, 6 kadettikersanttia ja 6 kadettialikersanttia) ja heille annettiin kadettinumerot 1—13.

Palveluksessa ei 1. kadettikurssista ole enää kukaan, sillä kurssin nuorinkin on jo 68 vuotias. Täyteen eläkeikään palveli 3, talvisodassa kaatui 1 (evp) ja jatkosodassa 2. Ennen sotia kuoli joko taudin murtamina tai lento-onnettomuuksissa 8 (näistä 2 evp) ja sodan jälkeen kesken palvelusuransa 1. Sodan jälkeen siirtyi siviiliin kesken palvelustaan 17 ja jo ennen sotia oli saman ratkaisun tehnyt 27. Ennen sotia kuolleet olivat luonnollisesti verraten nuoria — keski-ikä 30,4 v — ja vastaavasti palve-

luksesta eronneet eivät myöskään ehtineet vielä pitkälle vanhettua — heidän keski-ikänsä oli vain vuotta suurempi. V. 1930 mennessä oli eroja tapahtunut jo 17 ja kuollut oli 5. Tämä oli melko tuntuva poistuma vain yhden kurssin osalta Suomen kadettiupseerien yhteismäärässä, joita v. 1930 mennessä oli koulutettu 628 maa-, meri- ja ilmavoimia varten (noin 3,5 %). Ennen sotaa vakinaisesta palveluksesta eronneista upseereista astuivat lkp:ssa v. 1939 kaikki elossa olevat — myös pysyvästi ulkomailla asuvat — palvelukseen ja palvelivat sodan vuodet kuten kurssitoverinsakin siirtyen sen jälkeen taas jatkaamaan keskeytynyttä siviiliuraansa. Sodan jälkeen siviiliin siirtyneiden keski-ikä oli ehtinyt kiivetä lähes 50 vuoteen edustaen jo melko pitkää ja vaativaa virkauraa mitä erilaisimmissa tehtävissä, joten oli varsin luonnollista, että sijoittuminen siviiliin johtajatehtäviin houkutteli varsinkin välittömästi sodan jälkeen.

Kun 1. kadettikurssi aloitti toimintansa oli sen kuopus — sittemmin majuri — H. Avellan vielä alle 18 vuoden, kun taas kurssin vanhin, myöhemmin kapteeni, C Späre oli jo ehtinyt täyttää 28 vuotta. Muutamaa poikkeusta lukuunottamatta oli kurssilla kuitenkin pääasiassa nuoria, joten aloittamisvaiheen keski-ikä — 22 vuotta — on pidettävä varsin normaalina "kadetti-ikä"ä.

1. kurssin kaaderit tapaavat todeta itsekkin, että luku kolme uusiutuu kurssilla monessa eri muodossa. Näin onkin — 3 antoi henkensä uhriksi isänmaan alttarille sodissa, 3 saavutti Mannerheimin ritariuden, 3 palveli täyteen eläkeikään asti ja 3 ehti yletä kenraalimajurin arvoon. Tähän kolmen sarjaan kuuluu vielä — tosin ei tarkoitettuna — että 3 istui pidätettynä ns. asekatkijutun yhteydessä. Tasavallan presidentin vanhempana adjutanttina ehti eräs kuuluisuutta muutenkin niittänyt kurssin jäsen toimia kahteen otteeseen yhteensä n. 4 v ja saman herran ja hänen kolmen kurssitoverinsa taitoja koeltiin myös sotilas-asiamiehen vaikealla työsaralla. 1. kadettikurssin aloitteesta kadettiupseerikunta näki järjestäytymisen tarpeen ehtonaan ja v. 1921 perustetun kadettikunnan puheenjohtajina on kadettikurssin upseereja ehtinyt olemaan jo 4 heidän puheenjohtajakautensa kattaessa kaksiviidettäosaa koko toimiajasta eli vuodet 1921—45.

Ennenkuin päädytään toteamaan, mitä heistä lopulta tuli, lienee aiheellista tarkastella hieman heidän lähtökohtaansa. 50 vuotta sitten ei urbanisoituminen ollut lainkaan näin pitkällä kuin nyt, mutta siitä huolimatta hakeutui 1. kurssille kaupunkilaisia 1,5 kertaa niin paljon kuin maaseudun poikia eli luvuin 34:22. Kaupungeista eniten tuli Helsingistä, sitten Lappeenrannasta, Turusta ja Viipurista ja maaseudulta tulleet olivat vastaavasti pääasiassa Etelä- ja Keski-Suomesta. Kotiolojen määrittäminen isän ammatin perusteella on aina vaikeata ja tässä sitä ei aiota edes yrittää. Todettakoon kuitenkin, että erään nykynormittelun mukaan voidaan määrittää ainakin kolmen lähteneen kotioloista, missä isän ammatti nykyisin voitaisiin lukea palveluammatteihin, muiden

tullessa kotioloista, joissa isä edusti joko ylempää virkamiehistöä, oli tiedemies tai itsenäisen ammatin harjoittaja tai liike-elämässä eri tasoille sijoittunut henkilö. Kotien kielisuhteet voitaneen jo varmemmin määrittää käytyjen koulujen opintokielen mukaan ja tämä tarkastelu osoittaa, että 1. kurssin oppilaista oli 35 ruotsinkielisistä ja 21 suomenkielisistä kotioloista (sukunimistä vain 13 oli puhtaasti suomenkielisiä). Itsenäisyytemme ajan alun yhteiskuntarakenteessa ei tämä ollut mitenkään poikkeuksellinen tapaus.

Vaikka nuorempien kadettien koulunkäyntiä oli vapaussotakin jo vaikeuttanut, oli 51 kadetilla 7/8 lk/ok — ylioppilastutkinto ja vain 5 sitä vähäisemmät koulupinnot takanaan. Yliopistollista opiskelua oli ehtinyt harjoittaa 6 kadettia.

Palvelukseen jääneistä yleensä kaikki suorittivat kapteenikurssin tai vastaavan, suojeluskuntajärjestössä palvelevista vielä usea ns. pataljoonankomentajakurssin. Alemman asteen ulkolaisissa sotakouluissa opiskeli 8 upseeria ja sotakorkeakoulun ulkomailla kävi 2 upseeria. Oman sotakorkeakoulumme suoritti 17 upseeria — joka luku, kun yhteismäärästä otetaan pois ennen sotia palveluksesta eronneet ja kuolleet (yht. 33), edustaa lähes 74 %. Korkeampia siviilitutkintoja on suorittanut 5 upseeria.

Upseeriuran loppuarvot ovat luonnollisesti edellä esitetyistä syistä varsin erilaiset. Kenraalimajurin arvoon nousi 3, everstin 11, everstilutnantin 14, majurin 13 ja kapteenin arvoon 11. Luutnantin arvolle jäi vain neljä ja tämäkin johtui asianomaisten aikaisesta poismenosta. Mitä herrojen palveluksen jälkeisen uran muodostukseen tulee, ovat matrikkelitiedot varsin ylimalkaisia. Parin herroista ollessa pysyvästi ulkomailla on suurimmalla osalla ammattiaan esittämässä maininta liikemies. Mitä tämä sana sisältänsä eriaisteisena pitää jääköön tässä yhteydessä tutkimatta, todettakoonpa vain, että 1. kurssi on siviilivirkoihinsakin nähden tehnyt jo täyden päivätyn.

Kylkirauta esittää kunnioittavimman tervehdyksensä 50-vuotiaalle itsenäisen Suomen 1. kadettikurssille "Constantem decorat honor".

Ensimmäisinä vapaussodan jälkeisinä vuosina toimi kenraali Hannes Ignatius sotakoulujen tarkastajana. Hänellä oli hyvin omaperäiset komentosanat, mikäli hän nyt omassa persoonassaan komentosanoja tarvitsi. Niinpä, kun vaaturimestari Kotlschak oli koettamassa kadettien juhlapukuja koululla ja "Gnatte" seurasi toimitusta, hän halusi nähdä, miten takit istuivat selkäpuolelta, ja komensi silloin eturivin kääntymään sellin komennolla:

"Ympärikäännös — nyt!"

Reserviupseerikoulu

Yliluutnantti P Ripatti

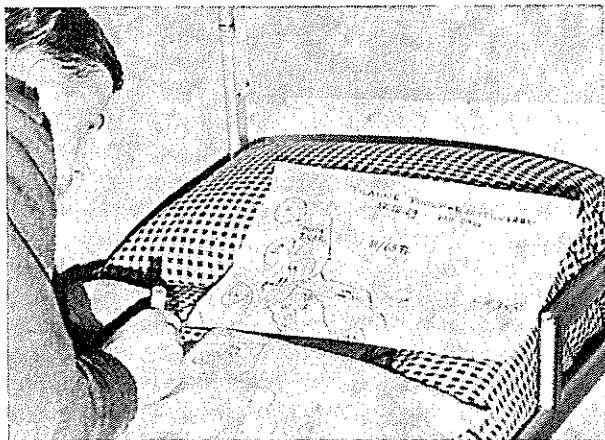
Upseerikokelas A Sierla

I HISTORIAA

Asetuksen n:o 258/1924 ja Pääesikunnan antamien ohjeiden mukaan annetaan maavoimien kaikkien aselajien (pl rannikkotykistö) reservin upseerin peruskoulutus Reserviupseerikoulussa.

Itsenäisen Suomen ensimmäinen reserviupseerikurssi toimeenpantiin Vimpelissä aikana 26. 12. 1917—12. 1. 1918. "Vimpelin kurssin" katsotaankin olevan nykyisen Reserviupseerikoulun ensimmäinen edeltäjä ja perinteenä on vielä säilytetty nykypolvillekin RUK:n lipussa esiintyvät tunnuksat VK 1917 ja RUK:n vuosipäivä 26. 12., joka on sama kuin Vimpelin kurssin alkamispäivä. Sitä seurasivat Päämajan kaksi reserviupseerikurssia v 1918. Sodan päätyttyä järjestettiin erilaisia tilapäiskursseja reservin upseerien kouluttamiseksi, näistä tärkeimpinä mainittakoon Viipurin upseerikokelaskurssi ja Tykistökouluun upseerikokelaskurssit.

Haminassa alkoi ensimmäinen Reserviupseerikoulun kurssi 1. 4. 1920. Aluksi koulutettiin kaikkien aselajien ja puolustushaarojen reserviupseerikurssit Haminaassa. Vuonna 1930 siirtyi meripuolustuksen reservin upseerien koulutus MeriSK:uun Suomenlinnassa ja v 1931 ilmavoimien reservin upseerien koulutus Ilmasotakouluun Kauhavalla. Talvisodan syyttyä siirtyi käynnissä ollut 43. kurssi 1. 12. 1939 Niinisaaloon, missä se päättyi 21. 2. Talvisodan ja jatkosodan aikaiset sekä sotien väliset kurssit 44—59

Ensin teoria ...

... sitten käytäntö.

saivat koulutuksensa Niinisaalossa. 60. kurssi aloitettiin Santahaminassa syyskuussa 1944, mutta se jouduttiin välirauhan ehtojen mukaisesti lopettamaan 11 viikkoa kestätyään. 61. upseerikurssi aloitettiin vielä Niinisaalossa 2. 1. 1945, mutta sen opinnot jouduttiin keskeyttämään Liittoutuneitten Valvontakomission määräyksestä, joka kielsi reserviupseerikoulutuksen antamisen. Pariisin rauhansopimuksen solmimisen jälkeen aloitettiin RUK:n kurssit jälleen Haminaassa v 1948, jolloin 62. kurssi (31. 5.—9. 9. 48) aloitti kurssien sarjan. Parhailaan on meneillään kurssi 133.

II KURSSIEN VAHVUUDET RUK:SSA

RUK:n 3 kk kestäneellä 1. kurssilla oli oppilaita 143, joista 95 oli vähintään ylioppilastutkinnon suorittaneita. Seuraavilla kursseilla vahvuus vaihteli 150—250 välillä, kunnes 1925 10. kurssilla vahvuus nousi n 500 oppilaaseen ja kurssiaika piteni n 5 kk:een. 1932 siirryttiin kolmeen 6 kk kestäväseen kurssiin vuodessa. Majoitustilojen ahtauden vuoksi kurssien vahvuudet supistuivat n 400:aan. Kun vuodesta 1935 lähtien oppilaat saapuivat aliupseerikoulun käyneinä RUK:uun, kurssiajat supistuivat 4 kk:n pituisiksi (kurssit 29—43) ja oiplasmäärät kasvoivat n 450—500 suuruiseksi.

Sotien aikana kurssien vahvuudet kasvoivat. RUK:n historian suurimmalla kurssilla (44. kurssi v 1940) oli 1474 oppilasta.

Sotien jälkeen vuonna 1948 alkoi 62. kurssi 382 oppilaan voimin. 68. kurssilla ylitettiin 500 oppilaan raja, vahvuus oli 572. 95. kurssilla päästiin 900:aan, jonka jälkeen kurssien vahvuudet ovat vaihdelleet 1000:n kahta puolta. Viime vuonna valmistunut "tykistökasarmi" mahdollistaa kurssien vahvuuksien nostamisen n 1300 oppilaaseen.

III KOULUTUS

Meneillään olevalla 133. kurssilla kokeillaan uusia opetusohjelmia, joka hyväksyttynä ja vahvistettuna otetaan kokonaisuudessaan käyttöön syksyllä alkavalla 134. kurssilla. Lähinnä on korjattu oppiainemikkeistöä samalla kun opetustuntimääriä on tarkistettu.

Koulutuksen päämääränä on kouluttaa eri aselajien nuorempia upseereita sodanajan puolustusvoimia varten. Tavoitteena on sellaisen taistelutekniikan ja johtamistaidon antaminen, että oppilaat pystyvät hallitsemaan ja johtamaan koulutushaaransa mukaisen perusyksikön puitteissa taistelevaa joukkuetta tai vastaavaa aselajin yksikköä. Heille on annettava oikea kuva taistelun olemuksesta ja kulusta sekä ne vält-

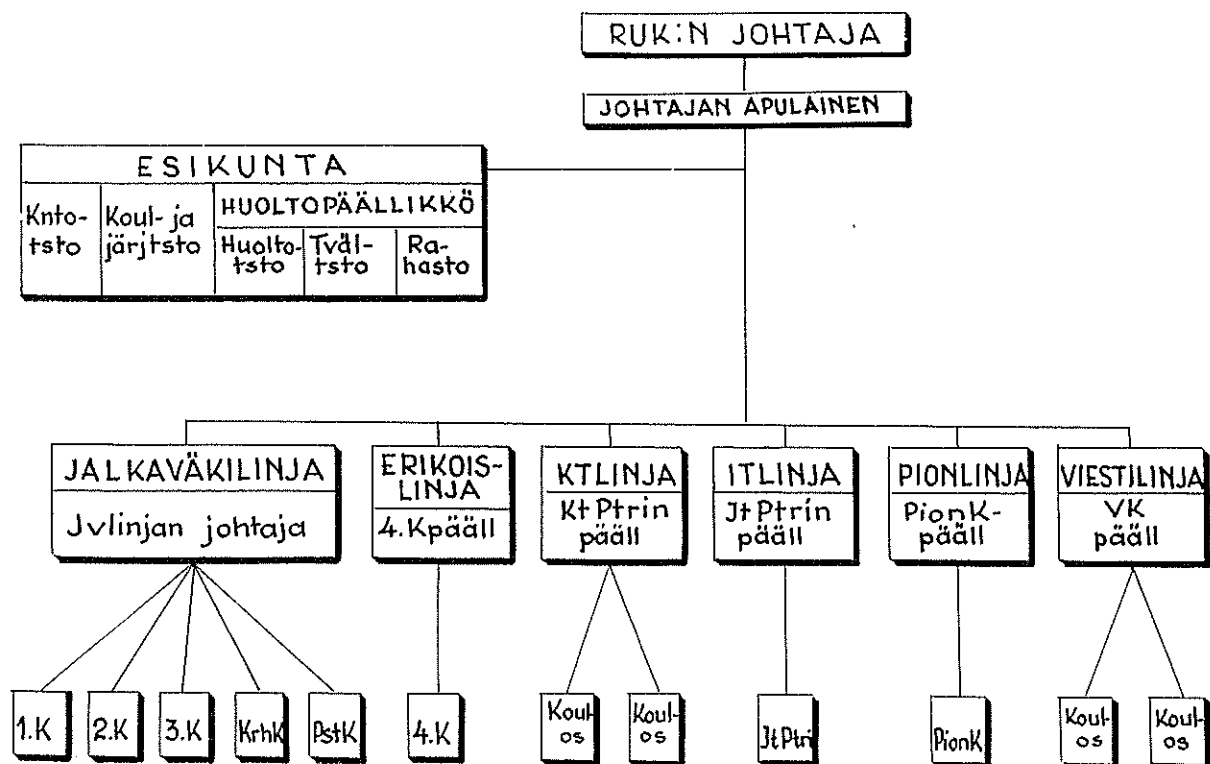
tämättömät yleissotilaalliset tiedot, jotka upseeriin on tunnettava osataksaan oikein sopeutua sodan ja taistelun tapahtumiin ja ilmiöihin.

Koulutus jaksoituu seuraavasti:

- ensimmäisten 8 viikon aikana annetaan koulutusta joukkueen ja vahvennetun joukkueen puitteissa. Tällöin opitaan taktilliset perusteet, johtamisen perusteet ja käskynantotaito
- seuraavien parin viikon aikana toimeenpannaan yhteistoimintaharjoitukset
- seuraavan 2 viikon aikana on ampumaleiri sekä osittain erikoisharjoituksia
- seuraavalla viikolla on sotaharjoitus, jossa todetaan oppilaiden taidot
- viimeisellä kurssiviikolla pidetään yleensä nykyisen taisteluvälineistön esittely, eräitä erikoisluentoja ja luovutuksia.

Kurssin huipentuma on päättäjätilaisuus todistusten jakoineen ja muine juhlallisuuksineen sekä ylentäminen upseerikokelaiksi. Perinteellisen, Maneesissa suoritettun, juhlatilaisuuden jälkeen kurssi koontuu koulun kentälle paraatia varten ja suorittaa seppeleenlaskut Kaatuneitten Upseerien Patsaalle ja sankarihaudoille. Tilaisuuden päättää kurssin suorittama ohimarssi.

RUK:N ORGANISAATIO

Koulutuksessa on pyrkimyksenä saada selvä painopiste käytännön harjoittelulle. Ottaen huomioon audiovisuaalisen opetuksen tehokkaan käytön sekä oppilaiden itseopiskelun on luokkaopetuksen osuus voitu supistaa keskimäärin alle 20 prosenttiin.

Erikoisuutena on RUK:ssa erikoislinja, jonka puolustusvoimain komentaja on käskennyt toimeenpantavaksi jokaisen kurssin yhteydessä. Oppilaat valitsee Pääesikunta akateemisen loppututkinnon suorittaneiden hakijoiden lähettämien hakupapereiden perusteella. Oppilaat saavat aluksi normaalin peruskoulutuksen eri joukko-osastoissa, jonka jälkeen heidät siirretään RUK:uun edellisen saapumiserän oppilaiden kanssa.

Erikoislinjalla on päämääränä kouluttaa oppilaat siten, että he

- upseereina pystyvät tyydyttävästi johtamaan vahvennettua kiväärijoukkuetta komppanian puitteissa
- erikoisupseereina tuntevat puolustuslaitoksen ja sen eri osien sekä aselajien kokoonpanon ja toiminnan pääpiirteittäin
- saavat yleistietoja totaalisen maanpuolustuksen eri aloilta sekä
- saavat opetusta esikunta- ja huoltopalvelussa.

Koulutus suoritetaan samoin kuin muissakin yksiköissä. Kurssin päätyttyä erikoisupseereiksi koulutettavat sijoitetaan puolustusvoimissa suorittamaan siviiliopintojensa mukaisia erikoisupseerin tehtäviä.

IV OPINTOJEN KESKEYTTÄMINEN

Opiskelu RUK:ssa saatetaan joidenkin oppilaiden kohdalla joutua keskeyttämään kurssin aikana. Syinä opiskelun keskeyttämiseen ovat

- heikko edistyminen
- sairaus
- muut syyt, kuten sopimaton luonne, rikkomukset tms.

Opintojen keskeyttämisen suorittaa Pääesikunnan koulutuspäällikkö RUK:n johtajan esityksen perusteella. Koulun johtajan esitys perustuu yksikön opettajakunnan ja yksiköiden päälliköistä sekä esikunnan upseereista muodostetun opettajainneuvoston kannanotoille. Heikosti menestynyt oppilas asetetaan ensin tarkkailun alaiseksi, jolloin hän saa vielä mahdollisuuden korjata epäonnistumisensa.

Mikäli sairaus on jatkunut yli 21 vuorokautta tai oppilasta on jouduttu ankarasti rankaisemaan rikoksesta, joka on vähemmän sopiva reservin upseerille, esitetään hänet siirrettäväksi takaisin joukko-osastonsa.

Ennen sotia ja sotien aikana oli opintojen keskeyttämisten määrä noin 10—15 prosenttia kurssin vahvuudesta, sotien jälkeen vaihtelivat määrät 5—10 prosenttiin. Viime aikoina opinnot ovat keskeytyneet 1—3 %:ssa tapauksista.

Allaoleva taulukko valaisee tilannetta kolmella viime kurssilla

Kurssi	Siirretty takaisin joukko-osastonsa			
	Sairaus	Heikko edistyminen	Muut syyt	Prosentti
130.	5	9	5	1,55
131.	6	13	2	1,79
132.	27	10	3	3,33

Opintojen keskeyttämisten määrä on sangen pieni. Jokainen terve mies, joka selviytyy RUK:n oppilaaksi ja todella haluaa kurssinsa läpäistä, tulee sen myös tekemään.

V OPPILASAINES

Oppilasaines valitaan lähinnä RauK:n suorittaman valinnan perusteella. Poikkeuksen tekee erikoislinja, jolle oppilasvalinnan suorittaa Pääesikunta erillisnomusten ja peruskoulutuskauten perusteella.

Siviilikoulutukseltaan oppilasaines jakaantuu keskimäärin seuraavasti:

- korkeakoulututkinnon suorittaneet 15 prosenttia
- ylioppilaat, opistotutkinnon tai vastaavan suorittaneet 70 „
- keskikoulun, teollisuuskoulun tai vastaavan suorittaneet 13 „
- muut (alle keskikoulun, ammattitai kansakoulu) 2 „

VI OPETUSOLOSUHTEET

RUK:n koulutusmahdollisuudet päämäärän saavuttamiseksi ovat suurelta osalta riippuvaisia niistä olosuhteista, joissa koulutusta suoritetaan. Majoitustilojen suhteen RUK on tyydyttävällä tasolla. Sitävastoin opetustilat eivät vastaa tämän hetken tarpeita, koska luokat ovat liian pieniä koko yksikölle. Ilmastointi ja akustiikka eivät ole myöskään ajantasaalla. Huomattava parannus sekä majoitus- että opetustiloihin saatiin, kun uusi tykistökasarmi valmistui. Siinä on majoitustiloja 360 miehelle sekä kuusi luokkahuonetta ja kaikkiin nykyaikaisin opetuksen vainnollistamisvälinein varustettu 260-paikkainen auditorioluokka. Lisäksi rakennuksessa on täydellisen kielistudio.

Harjoitusmaastot Haminan lähellä ovat lähinnä yksityisten omistuksessa, mikä rajoittaa muun muassa panssarivaunujen tehokasta käyttöä harjoituksissa.

Monelta muulta osin voidaan katsoa, että olosuhteet RUK:ssa ovat erittäin hyvät. RUK:lla on käytössään vuonna 1964 valmistunut ruokala, kaksi so-

tilaskotia, elokuvateatteri jne, mutta urheilutilojen sekä kunnollisen saunan puute on valitettava.

Juhlavuotenaan Reserviupseerikoulu työskentelee koruttomia perinteitään vaalien. Modernin ajan vaatimukset on otettu huomioon, milloin materiaalisia edellytyksiä suinkin on ollut. Tiivis ja vaativa, asiallisuuteen pyrkivä koulutus luo oppilaisiin jatkuvasti sen RUK-hengen, joka vuosikymmenten varrella on kehittynyt ja kehitty.

VII OPPILASKUNTA

Reserviupseerikoulun oppilaat ovat löytäneet itselleen yhteisiä vapaa-ajan harrastuksia siitä lähtien, kun koulu aloitti toimintansa. Oppilaskunta jäsenyi nykyisenkaltaiseksi organisaatioksi vähitellen, mutta jo 14. kurssilla voidaan katsoa olleen kiinteitä toiminnan muotoja. Parhaillaan käynnissä oleva 133. kurssi toimii ensi kertaa uudistettujen sääntöjen puitteissa, jotka merkitsevät parlamentarismin toteutumista oppilaskunnan sisällä.

Oppilaskuntaan liittyy monia kantavia traditioita. Sekä kurssijulkaisu että kurssijuhla ovat myös osia sitä kuvaa, joka Reserviupseerikoulusta syntyy. Kaikessa toiminnassa on leimallista kiinteä yhteistoiminta koulun kanssa — onkin oikeampi sanoa, että oppilaskunnassa oppilaat itsenäisesti päättävät ja huolehtivat tietyistä osista itseään koskevaa koulun toimintaa.

Urheilu, taide, viihde ja hengellinen toiminta löytävät oppilaskunnassa harrastajansa. Lomakuljetusten ja kurssijuhlamajoitusten järjestäminen, taloudenpito ilmoitus- ja tarvikehankintoineen sekä koko organisaation toiminnan käynnissäpitäminen ja valvominen merkitsevät monelle tehokasta koulutusta johtamis- ja junailutehtävissä.

Oppilaskunnan toiminnan taloudellisena ja henkisenä selkärankana on Oppilaskunnan Kannatusyhdistys ry, jonka toiminnan näkyvin piirre on ollut RUK:n 50-vuotisjuhlakirjan aikaansaaminen ja markkinointi. Kirjaa myyneet upseerioppilaat lienevät käyneet tutuiksi kaikkialla siellä, missä RUK:n entisiä kasvatteja tavataan.

Sopuoinnussa yhteiskuntamme yleisten demokratisoitumisvirtausten kanssa on tapahtunut oppilaskunnan toiminnan kehittyminen yhä avoimemmaksi. Sisäisen tiedotustoiminnan tehtävä on vaativa, mutta oma lehti "Sohlo" on jatkuvasti vetänyt puoleensa päteviä toimittajia. Oppilaskunnan budjetti on tuotu edustajiston päätettäväksi, mutta sama avoimen keskustelun henki on ollut vallalla myös itse koulutukseen liittyviä kysymyksiä pohdittaessa. Koulutajien ja oppilaiden kesken järjestetyistä neuvonpidoista on saatu siinä määrin rohkaisevia kokemuksia, että keskustelua on päätetty jatkaa. Pyrkimys avoimeen ja salailemattomaan esiintymiseen niin omassa toiminnassa kuin koulutuksestakin keskusteltaessa on tämän päivän oppilaskuntatoiminnan ydinajatus.

Lapuan patruunat ottivat jälleen yhden maailman- ennätyksen nimiinsä! vapaapistoolin ME 572

Syksyllä ammuttiin Piisensissä Lapuan patruunoilla taas tarkasti: vapaapistoolin ME-tarkkuudella. Lapuan patruunoiden saavutukset (mm. 4 olympiakultaa ja yli 20 maailmanmestaruutta) saivat jälleen kerran mainittavan lisän. Vaatikaa Tekin ampumatarvikkeiltanne ME-laatuja: valitkaa Lapuan patruunat. Tasalaatuisuus takaa joka laukauksen tarkkuuden.

Valmistamme pienoiskiväärin patruunoita, kiväärin patruunoita (erityisesti huom! tarkkuuspatruuna 7,62 x 53 R), erilaisia metsästyspatruunoita, messinkisiä haulikon hylsyjä sekä luoteja ja hylsyjä eri patruunalaatuihin.

Hirviampujille hirviratapatruuna 5,6 x 39; 2,75 g painava kokovaippainen luoti, lähtönop. 1 100 m/s.

Isopistoolimiehille revolverinpatr. kal. .38 Special, lyijyluoti Wad cutter painoltaan 9,6 g. Sekä kal. .32 S & W Long, luoti 6,35 g Wad cutter.

TUTUSTUKAA ESITTEESEEMME
ALAN LIIKKEISSÄ

LAPUAN
PATRUUNA-
TEHDAS
LAPUA

Upseerikoulutuksen vertailu Suomen ja Ruotsin puolustusvoimissa

Everstiluutnantti A A Salin

Majuri R Kuusisto

Yleistä

Minkään maan puolustusvoimat eivät voi organisaatiossaan ja toiminnassaan rakentua yksipuolisesti "lainajärjestelmiin", mutta yhtä varmaa on, ettei mikään järjestely voi olla niin itsenäinen ja itsekeskeinen, etteikö siihen sisältyisi piirteitä myös muista järjestelyistä.

Minkä tahansa asian ymmärtämiselle ja omaksumiselle on hyvästä, jos sitä on mahdollista verrata johonkin toiseen. Vertaaminen tässä mielessä ei suinkaan tarkoita arvostelua, vaan sitä, että asiaa joko kokonaan tai osittain verrataan samankaltaiseen toiseen ratkaisuun. Siksi ei esimerkiksi upseerikoulutuksen vertailulla jonkun muun maan vastaavaan koulutukseen pyritäkään todistamaan omaamme paremmaksi tai huonommaksi tuohon toiseen nähden, vaan ainoastaan korostamaan joitakin seikkoja tässä koulutuksessa, jotta niihin itsekukin voisi parhaiten ottaa kantaa.

Miksi sitten vertailu juuri Ruotsin kanssa on tarpeellista ja hyödyllistä? Vertailu voidaan tietenkin suorittaa minkä maan suhteen hyvänsä, mutta jotta sillä olisi mielekkyyttä, on pyrittävä hakemaan esiin "samaa sarjaan kuuluvat". Samankaltaisuudet valtiorakenteessamme ja puolustuslaitosrakenteissamme, toimintaympäristömme geograafisissa ja meteorologisissa olosuhteissa ym tekijät puoltavat vertailun tekoa juuri Ruotsiin puhumattakaan siitä, että saattaa olla opettavaa tarkastella kysymystä juuri tällä tavoin vastakkain asettaen muistaen, että esimerkiksi Ruotsin puolustusbudjetti bruttokansantuotteesta on lähes 5 % oman budjettimme ollessa n 1 1/2 % suuruusluokkaa.

Upseerikoulutus varusmieskaudella

Varusmieskauden upseerikoulutusta tarkasteltaessa havaitaan heti määrättyjä peruseroja Suo-

men ja Ruotsin järjestelmän välillä. Tällaisia ovat mm erot

- palvelukseenastumisierissä
- palveluksen pituudessa ja
- palveluksen rakenteessa ja sisällössä.

Kun Suomessa maa- ja ilmavoimissa astuu palvelukseen vuosiluokasta kolme saapumiserää vuosittain, astuu vastaavasti Ruotsissa palvelukseen vain yksi palveluserä. Koska palvelusaika lähes kaikille on samanlainen, merkitsisi tällainen yhden saapumiserän järjestely sitä, että jos koko puolustuslaitoksessa olisi yksi ja sama palvelukseenastumispäivä ja vastaavasti kotiuttamispäivä, voisi valtakunta olla määräjän lähes kokonaan ilman varusmiestasoiesta puolustusvoimien osaa. Tämän vuoksi on pakko porrastaa palveluksen ajallista rytmittämistä puolustushaaroittain ja aselajeittain niin, että aukkoja ei synny. Tämä taas merkitsee sitä, että koulutuksen on pakko tapahtua ainakin aselajeittain ellei suoraan joukko-osastoittain eikä yhteistä yhtenäistettyä koulutusta ole mahdollista antaa.

Meillä varusmiehen palvelusajan määrittää hänen tuleva käyttöarvonsa ja paljonko siihen tarvitaan koulutusaikaa ja käytännössä se on joko 240 tai 330 vrk, mutta Ruotsissa vastaava jako on paljon yksityiskohtaisempi. Yleensä todetaan, että palvelus on 10—14 kk (n 300—420 vrk), mutta todellisuudessa se vaihtelee 255—540 vrk ja tähän suurempaan lukuun vaikuttaa nimenomaan koulutuksen jaksottelu.

Suomessa upseeriksi koulutettava varusmies suorittaa samanlaisen varusmiesvaiheen kuin kaikki muutkin. Ruotsissa taas päällystökoulutuksen saavat alkavat "sotilasuransa" muista erillään ja vasta myöhemmässä vaiheessa he saavat sotilaallisessa ympäristössä kosketuksen muihin ikätovereihinsa, mutta jako esimiehiin ja käskettäviin on jo silloin tapahtunut.

Suomen upseerikoulutusjärjestelyt lienevät lukijakunnalle siinä määrin tuttuja, että yksityiskohtaisiin selvityksiin ei tarvinne liiemmästi uhrata palstatilaa muuta kuin taustakuvan ja vertailupohjan saamiseksi Ruotsin järjestelmään.

Varusmiesten upseerikoulutus Suomessa

Itsenäisen Suomen reserviupseerikoulutuksella on 50-vuotiset perinteet. Koko tämän ajan ovat koulutuksen perusjärjestelyt säilyneet lähes muuttamattomina.

Varusmiesaikaiselle upseerikoulutukselle, reserviupseerikoulutukselle tunnusomaista on ja on ollut aina muutamia poikkeuksia lukuunottamatta, että

- upseereiksi koulutettavat astuvat palvelukseen muiden alokkaiden kanssa ja osallistuvat yhteiseen koulutukseen muiden mukana peruskoulutuskauden (n 10 vi) ajan,

- kaikki upseerit saavat ensin aliupseerikoulutuksen (n 14 vi),
- koulutukseen valinta tapahtuu lopullisesti vasta palveluksessa osoitetun kyvykkyyden perusteella, eikä siinä niinkään aikaisemmillä siviiliopinnoilla ole ratkaisevaa merkitystä; myös erittäin hyvin palveluksessa selviytyneet kansakoulun käyneet koulutetaan reservin upseereiksi, sekä
- reserviupseerikoulutus (n 14 vi) annetaan aselajien yhteisessä sotakoulussa, vain rannikkotykistö muodostaa tässä suhteessa poikkeuksen.

Järjestelmämme on varmasti maailman demokraattisimpia. Siinä ei ketään alunperin katsota etuoikeutetuksi upseerikoulutukseen, jokainen joutuu läpikäymään yhtäläisen alokaskauden ja vieläpä aliupseerikoulutusvaihe on yhteinen muiden aliupseereiksi koulutettavien kanssa. Reserviupseerikoulutukseen valinnassa pyritään ehdottomaan oikeudenmukaisuuteen.

Opetuksen etenemisen ja koulutustavoitteiden saavuttamisen kannalta tämä järjestely on ”junaava”, hitaasti etenevä. Siinä ei voida ottaa huomioon eikä käyttää hyväksi koulutettavien eritaistoista omaksumiskykyä. Juuri tärkeimmälle ainekseksi, upseeriksi koulutettaville, saattaa koulutus tämän vuoksi muuttua pitkäveiteiseksi ja aiheuttaa kyllästymistä ja vähentää oppimistuloksia.

Palvelusaikaan nähden suhteettoman suuri osuus käytetään perusteiden opettamiseen varsinaisen tehtävän, joukkueen (vast) johtamisen harjoittelun jäädessä jo riittävien harjoitusjoukkojen puuttuessa vähemmälle.

Edellä kerrotun perusjärjestelyn rinnalla on meillä käytössä kaksikin huomattavasti poikkeavaa upseerikoulutusjärjestelmää. Jo kahden vuoden ajan on jokaisessa saapumiserässä koulutettu n 100 loppututkinnon suorittanutta erikoisalojen upseereiksi. Heidän koulutuksensa poikkeaa normaalista olennaisesti siinä, että heille ei lainkaan anneta aliupseerikoulutusta, vaan heidät siirretään suoraan peruskoulutuskauden (n 8 vi) jälkeen reserviupseerikoulutukseen. Saadut kokemukset osoittavat, että RAUK:n poisjättäminen ei ainakaan havaittavasti ole vaikuttanut RUK:ssa saavutettuihin oppimistuloksiin. On kuitenkin huomattava, että kysymys on todellakin oppimiskykyisestä aineksesta. Näin säästynyt 3 1/2 kk:n aika voidaan käyttää nimenomaan koulutettaville suunniteltuun sodan ajan tehtävään perehtymiseen.

Toinen poikkeavuus on ilmavoimien reservi- ja lentoreserviupseerikursseilla tapahtuvassa koulutuksessa. Näille kursseille koulutettavat valitaan vapaaehtoisista ja koko kurssi muodostaa yhden kokonaisuuden alusta loppuun; muodollisesti siinäkin käytetään perusjärjestelmän jaksottelua.

Reserviupseerikurssin jälkeen on kokelaalla normaalitapauksessa jäljellä n 6 viikkoa kestävä

joukko-osastoharjoitteluvaihe, kokelaskausi, jonka vielä lomat ja erilaiset kurssit tekevät varsin katkonaiseksi.

Kotiuttamisen jälkeen ei ole enää kaikkia reservin upseereja koskevaa säännöllistä koulutus-toimintaa. Varsinaiseen suunniteltuun tehtävään kouluttaminen tapahtuu kertausharjoituksissa, joiden maksimikesto aika on reservin upseereilla 100 vrk. Kaikki eivät kuitenkaan saa tätä koulutusta ja vain varsin harvat palvelevat koko 100 vuorokautta.

Varusmiesten upseerikoulutus Ruotsissa

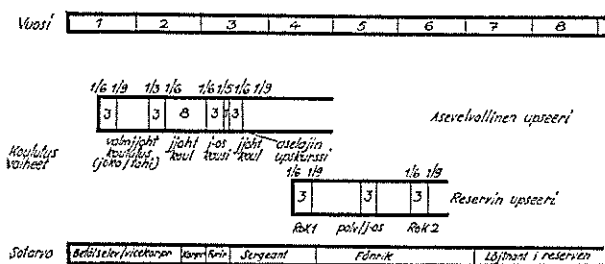
Varusmieskaudella annettu upseerikoulutus tähtää samoin kuin Suomessakin siihen, että ao peruskoulutuksen saatuaan pystyy toimimaan alemmissa päällystötehtävissä sodan ajan liikekannallepanuissa joukoissa. Toisin kuin meillä tällaista upseeria kutsutaan asevelvolliseksi upseeriksi ja hänestä saatetaan — mikäli hän itse sitä haluaa — kouluttaa reservin upseeri, jolla on määrätty palvelusvelvollisuus kertausharjoitusten lisäksi myös rauhan aikana.

Ruotsalaisen upseerikoulutuksen osalta käsitellään jatkossa pääasiassa maavoimissa tapahtuvaa koulutusta.

Maavoimissa ja rannikkotykistössä ilmoittaa asevelvollinen kutsuntatilaisuudessa halunsa tulla asevelvolliseksi upseeriksi koulutettavaksi ja ao sopivuus-, tarkistus- ym toimenpiteiden jälkeen kutsuntaviranomainen tekee asiasta päätöksen ja asevelvollinen laatii sitoumuksen upseeriksi kouluttamisestaan. Valintavaihtoehtoja on tällöin

- reservin upseeri (johon tarvitaan erillisanomus)
- asevelvollinen upseeri
- asevelvollinen upseeri/maav huoltojoukkojen reservin upseeri (huoltokoul 2. vaiheessa)
- vakinaiseen palvelukseen koulutettava maavoimien siviili/sotilasinsinööri
- asevelvollinen maavoimien siviili/sotilasinsinööri.

Tällä sitoumuksellaan ao asevelvollinen sitoutuu — aliupseerikoulutuksensa lisäksi — kolmen (3) kuukauden lisäpalvelukseen. Upseeriksi koulutettavan valintaa ei normaalisti voi peruuttaa. Palvelukseenastuminen tapahtuu maavoimissa suoraan päällystökursseille aselajeittain kesäisin, rannikkotykistössä taas talvella aliupseerikoulutuksen päättyessä. Laivastoon pyrkivä, asevelvollinen upseerikoulutukseen määrätty on joko saanut merisuojeluskuntaa vastaavassa vapaaehtoisjärjestössä kokelaskoulutuksen tai suorittanut ensin aliupseerikoulutusvaiheen, jonka jälkeen hän siirtyy upseerikoulutukseen. Ilmavoimiin ote-

Kuva 1. Asevelvollisten ja reservin upseerien koulutus sekä sotilasarvo eri koulutusvaiheissa.

taan vuosittain pienekö joukko aliupseeriksi määrättyjä asevelvollisia omasta hakemuksestaan lähinnä ei-lentotehtäviin koulutettaviksi asevelvollisiksi upseereiksi.

Asevelvolliseksi upseeriksi koulutettava saa verovapaana koulutuspalkkiona Rkr 4360,— (Smk 3555,—) sen lisäksi mitä hänelle on jo aliupseerikoulutuksesta maksettu eli Rkr 2650,— (Smk 2173,—).

Pääosa joukkojen (sodan ajan joukot) upseereista on asevelvollisia. Heidän koulutuksensa siviilistä upseeriksi kestää itse asiassa 3 v jakaantuen eri vaiheisiin

— valmistava joukkueenjohtajakoulutus = 3 kk: joko niin, että palvelukseenastumispäivän ollessa 1. 6. sitä käydään erillisesti vain 1. 9. asti, jolloin ao kotiutetaan seuraavan vuoden 1. 3. saakka tai niin, että ao astuu palvelukseen 1. 3. jatkaen em 3 kk jälkeen varusmiespalvelustaan,

— joukkueenjohtajakoulutus = 8 kk,

— joukko-osastopalvelus = 3 kk, apukouluttajatehtävissä,

— joukkueenjohtajakoulutus = 1 kk, täydennyskoulutus ja

— aselajin upseerikoulutus = 3 kk aselajin upseerikoulussa (vapenslaget kadettiskola).

Tällä tavoin on asianomaisen koulutus, jonka aktiivinen toiminta on kestänyt 3+8+3+1+3 kk = 18 kk, ulottunut, mikäli hän astui palvelukseen 1. 6. sen vuoden kesäkuusta 2. vuoden 1. 9. tai mikäli hän astui palvelukseen 1. 3. sen vuoden maaliskuusta seuraavan vuoden 1. 9. saakka eli vuorokausissa laskien kummassakin tapauksessa 540 vrk. Tämä on ns ensimmäinen palvelusvelvollisuus, jonka lisäksi asevelvollisella upseerilla on kertausharjoituspalvelusvelvollisuus kolmeen erilliseen harjoittelutapaan jaettuna — harjoitukset joukkojen kanssa 170 vrk, erillisharjoitukset 33 vrk ja lkp-harjoitukset 8 vrk, jotka toimeenpannaan n 10—14 vuoden kuluessa uudelleen koulutus

ml. Maavoimissa koulutetaan vuosittain n 650 asevelvollista upseeria.

Asevelvollisista upseereista koulutetaan kuten edellä on mainittu reservin upseereja, joilla täydennetään aktiiviupseeristoa. Heidän koulutuksensa perustuu vapaaehtoisuuteen, hakemukseen, hyväksyntään ja sitoumukseen. Koulutus alkaa kotiuttamista välittömästi seuraavana vuonna 1. 6., jolloin ao käy 3 kk kestävänsä reservin upseerikurssi 1 (ROK 1). Seuraavana vuonna hän on n 3 kk palveluksessa upseerina joukko-osastossa ja tätä vaihetta seuraavana vuonna hän käy reservin upseerikurssi 2 (ROK 2), joka jälleen kestää 3 kk. Tämä päättää hänen yleiskoulutuksensa, joka siis asevelvollisen upseerin kouluttamisvaiheen jälkeen (3 v) on toteutettu 3 vuoden kuluessa ja asianomainen on iältään 26—27 v. Myöhempi käyttö perustuu tarpeeseen ja tehtyyn sopimukseen.

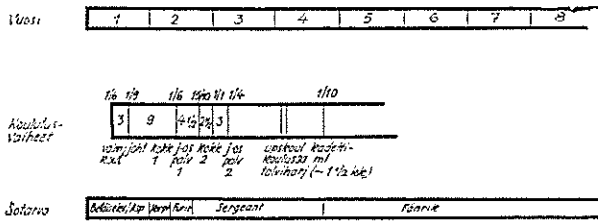
Vakinaisen väen upseerien koulutus

Aktiiviupseerikoulutus Suomessa

Perusedellytyksenä aktiiviupseerikoulutukseen hakeutumisellem on, että on suorittanut ylioppilastutkinnon ja reservin upseerin tutkinnon. Aktiiviupseerikoulutukseen ei voi siis hakeutua, niin kuin monissa muissa maissa, ennen varusmieskoulutusta eikä varusmiespalvelusaikana näin ollen ole myöskään mitään erikoiskoulutusta alalle aikoville.

Koulutusjärjestelyt muutettiin lähes nykyiseen muotoonsa vajaat 10 vuotta sitten, jolloin koulutusaika myös piteni 2 vuodesta 2 1/2 vuoteen ja kurssiin liitettiin erityinen aselajikoulutusjakso. Kadettikurssit alkavat 15. 9. ja I vuosikurssi kestää vajaan vuoden eli seuraavan elokuun alkuun, jolloin maavoimien ja ilmavoimien kadettien yhteinen koulutusjakso päättyy. Myös merikadetit osallistuvat 4 1/2 ensimmäistä kuukautta yhteiseen koulutukseen Kadettikoulussa. II vuosikurssi kestää seuraavan vuoden toukokuuhun, jolloin alkaa maavoimien kadeteille aselajijakso kunkin aselajin omassa aselajikoulussa. Kurssit loppuvat 2 1/2 vuotisen koulutuksen jälkeen n. 31. 3.

Opetuksen uudelleen järjestelyn yhteydessä lisättiin yleissivistäviä ja nk yliopistollisia aineita melko huomattavasti opetussuunnitelmaan, osin jopa sotilasaineiden kustannuksella. Tämä herätti ainakin aluksi aikaisemmin koulutuksen saaneiden keskuudessa epäluuloja ja ehkä aiheellista arvosteluakin. Puhuttiin "akateemisista upseereista". Jo nyt kuitenkin voidaan todeta uudistuksen olleen paikallaan ja suoritettujen muutamien tarkistusten jälkeen on opetussuunnitelma kiteytymässä lopulliseen muotoonsa. Viimeksi aselajikautta pidennettiin kuukaudella. Alkuperäisestä on pidennys kaikkiaan 3 kuukautta.

Kuva 2. Vakinaisen väen upseeriksi koulutettavan peruskoulutus ja sotilasarvo eri koulutusvaiheissa.

Aktiiviupseerikoulutus Ruotsissa

Aktiiviupseerin koulutus alkaa yhdessä asevelvollisten upseerien koulutuksen kanssa. He astuvat palvelukseen 1.6. ja jatkavat 3 kk:n valmistavan joukkueenjohtajakoulutusvaiheen jälkeen kokelaskoulu 1:ssä, joka kestää 9 kk. Tätä seuraa 4 1/2 kk:n joukko-osastovaihe, jolloin ao kokelaat toimivat apukouluttajina. Kokelaskoulu 2 käydään seuraavana ja se kestää nyt vain 2 1/2 kk ollen siis eräänlainen täydennyskurssi. Tällä välin on varusmiesaikakin jo päättynyt, mutta asianomainen jatkaa kouliintumistaan joukko-osastossaan tai ainakin aselajissaan vielä 3 kk:n joukko-osastopalvelusjaksolla, jonka jälkeen hänet komennetaan maavoimien kadettikouluun (Krigsskolan) oppilaaksi. "Krigsskolan" on siis meidän KadK:a vastaava sotilasopetuslaitos. Se sijaitsee Tukholmassa

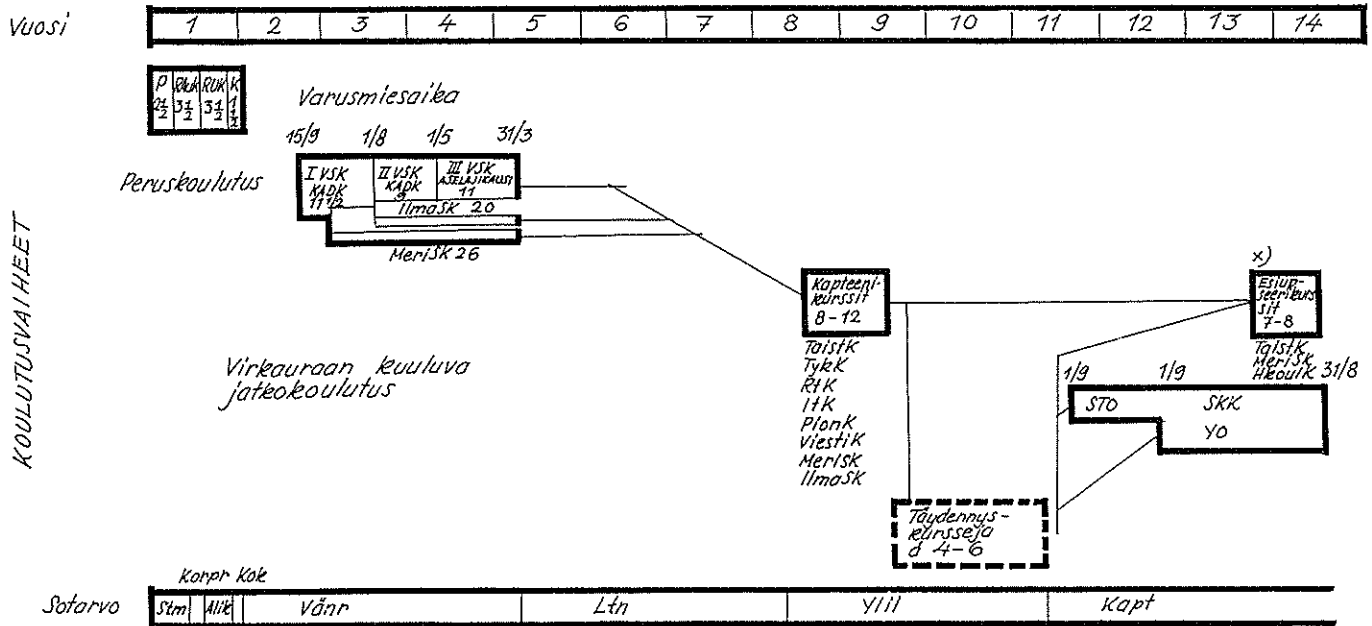
Karlbergin linnassa ja siinä on toiminut eri asteinen sotilasopetuslaitos v 1792 lähtien. Koulu on yhteinen kaikille maavoimien aselajeille. Kadettikoulutus jakaantuu varsinaisesti kahteen osaan, joista I alkaa siis keväällä kestäen n 31. 1. saakka. Se käsittää kouluopintoja. Välillä on kuukauden — puolentoista pituinen talviharjoittelukausi ja maaliskuussa alkaa II vaihe, joka päättyy 1. 10. samana vuonna. Näin on vakinaisen väen upseeriksi koulutettu palvellut yhtäjaksoisesti 1. vuoden 1. 6. lähtien 4. vuoden 1. 10. saakka ja ylennetty vänrikiksi saakka (Huom! Uuden järjestelyn mukaan tulee alin aktiiviupseerin arvo olemaan luutnantti).

Upseerien jatkokoulutus

Jatkokoulutus Suomessa

Jatkokoulutuksessa voidaan erottaa toisaalta virkauraan liittyvä varsinainen jatkokoulutus ja toisaalta taas täydennyskoulutus, josta ainakin osaksi voitaisiin käyttää myös nimitystä uudelleenkoulutus.

Edelliseen kuuluvat kapteenikurssit, esiupeerikurssit, sekä Sotakorkeakoulussa suoritettava yleisesikuntaupseeritutkinto. Jälkimmäisestä voidaan mainita mm huoltoupseerikurssi, kuljetusupseerikurssi, taisteluvälineupseerikurssi, lennonopettajakurssi ja merivoimien asekurssi.

Kuva 3. Upseerikoulutuksen vaiheet Suomessa.

x) Normaalisti vieläkin myöhäisemmässä vaiheessa

Kapteenikurssille upseeri komennetaan 3—5 vuotta upseerin virkatutkinnon suorittamisen jälkeen. Kurssi kestää aselajista riippuen 8—12 kuukautta. Esiupseerikurssin suorittavat ne upseerit, jotka eivät syystä tai toisesta opiskele Sotakorkeakoulussa. Esiupseerikurssille komennetaan yleensä n 5—8 vuotta kapteenikurssin jälkeen, ja se kestää 7—8 kuukautta. Sotakorkeakoulun tutkinto on vapaaehtoinen ja oppilaaksi hyväksytään pääsyttutkinnon perusteella. Pääsyttutkintoon voi osallistua jokainen kapteenikurssin suorittanut ja 7 vuotta (6 vuotta teknilliselle opintosuunnalle) palvellut upseeri. Koulutus yleisellä opintosuunnalla kestää 2 vuotta ja teknillisellä opintosuunnalla 3 vuotta.

Muusta upseerien jatkokoulutuksesta voidaan vielä mainita ylemmän päällystön kurssit, ylimmän päällystön opetustilaisuudet sekä maanpuolustuskurssit.

Kaikkiaan joutuu suomalainen upseeri käymään virkauraan kuuluvia kurseja 14—16 vuoden aikana varusmiespalvelukseen astumisen jälkeen.

Jatko- ja täydennyskoulutukseen hän käyttää aikaa maksimitapauksessa 4 1/2 vuotta (esim viestikaptk 11 kk, huoltoupeerikurssi 6 kk ja SKK:n teknillinen opintosuunta 3 vuotta) ja minimitapauksessa 15 kk eli 1 v 3 kk. Oheinen kuva selvittää lähemmin upseerikoulutuksen eri vaiheet.

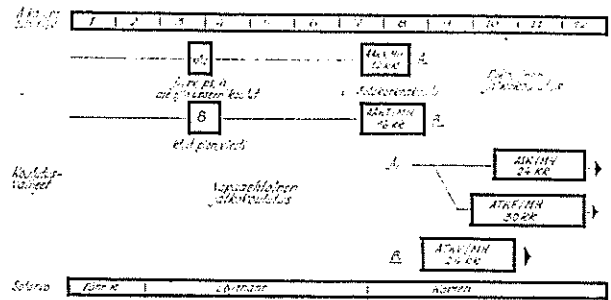
Jatkokoulutus Ruotsissa

Vakinaisen väen upseerien jatkokoulutus jakaantuu kahtia

- pakolliseen ja
- vapaaehtoiseen jatkokoulutukseen.

Pakollinen jatkokoulutus jakaantuu sekä kahtia niin, että upseeriksi valmistumisesta n 2 vuoden kuluttua käydään ns aselajin upseerikurssi, joka kestää 6 1/2—8 kk. Tämä käydään aselajeittain ns aselajikoulussa. Tämän jälkeen seuraa — noin 3 vuoden joukko-osastopalveluksen jälkeen jälleen koulutuksen yhdistäminen sotakorkeakoulun yleisellä kurssilla, joka kuitenkin käydään niin, että jalkaväen-, ratsuväen-, panssarivoimien- ja huoltajoukkojen upseerit käyvät sotakorkeakoulun maavoimien yleisen kurssin (AAKS/MH) ja kenttätukikistön-, ilmatorjuntajoukkojen-, pioneerijoukkojen- ja viestijoukkojen upseerit taas sotakorkeakoulun maavoimien teknillisen kurssin (AAKT/MH). Edellinen kestää noin 1 vuoden, jälkimmäinen noin 1 1/3 vuotta. Tähän päättyy kaikkia koskeva pakollinen upseerikoulutus.

Vapaaehtoinen täydennyskoulutus jatkuu — ei kuitenkaan täysin vapaaehtoisuuden pohjalla, vaan tähän mennessä osoitetun palveluskehityksen määrittämänä. Jos ao upseeri katsotaan kehitys- ja koulutuskelpoiseksi voi hän jatkaa tästä eteenpäin. AAKT/MH:n käyneet jatkavat maavoimien teknillisellä asekurssilla (ATKV/MH) suoraan

Kuva 4. Vakinaisen väen upseerin jatkokoulutusvaiheet eri sotilasopetuslaitoksissa.

vielä 2 vuotta. AAKS/MH:n käyneet sensijaan palaavat joukko-osastoihinsa ja heidän osaltaan koulutus jatkuu 1 1/2—2 v kuluttua. Linnoitusjoukkoihin kuuluvien (fortifikationskåren) kuuluvat aloittavat ensin maavoimien teknillisen linnoittamiskurssin (ATKF/MH) ja noin puoli vuotta myöhemmin muut maavoimien esikuntakurssin (ASK/MH). Edellinen kestää 2 1/2 vuotta ja jälkimmäinen 2 vuotta.

Tätä korkeampaa sotilaskoulutusta saadaan siten — nyt taas komennettuina — maanpuolustuskurseilla, mutta koska niiden toimeenpano ja osanottajien määrääminen on vaihtelevaa, ei niitä tässä oteta lukuun.

Ottaen huomioon sekä pakollisen että vapaaehtoisien täydennyskoulutuksen käytetään siihen upseeriksi tulon jälkeen n 12 vuotena aikaa

- minimitapauksessa esim jv-ups, joka käy vain AAKS/MH:n yhteensä noin 18 1/2 kk eli 1 1/2 v ja
- maksimitapauksessa esim jv-ups, joka käy mm ATKF/MH:n 48 1/2 kk — eli 4 v tai kt-ups, joka käy ATKV/MH:n n 48 kk eli 4 v.

Yhdistelmä

Edellä olevassa on luonnollisesti rajoitettu vain koulutuksen yleisesittelyyn. Kuhunkin koulutusjaksoon ja sen eri vaiheisiin sisältyy jälleen paljon samankaltaisuuksia, mutta myös huomattaviakin erilaisuuksia. Yleispiirteinä koko ruotsalaisessa sotilaskoulutuksessa on se, että vaikka itse koulutus tapahtuu ainakin näennäisen kaavamaisesti ja sidotusti, on koulutettavien käsittely — koulutusosien jakaminen, erilaisen opetuksen antaminen soveltuvuuden mukaan, siviili- ja sotilaskoulutussaavutusten yhdistäminen yms — huomattavasti henkilökohtaisempaa kuin meillä. Ruotsin ja Suomen kesken on jo historiallisistakin syistä ollut paljon vuorovaikutusta, joka — pitkien taukoajien kuluttua — jatkuu yhä edelleen. Tällaisella vuorovaikutuksella saattaa olla myös osansa mm siihen, että jatkokoulutus kummassakin maassa on ajallisesti lähes yhtä pitkä.

SIVIILI- JA SOTILAS- JOHTAJAOMINAISUUKSIEN YHTYMISESTÄ

Valt maist, ltn res Matti Kuula

(Kirjoittaja omaa monivuotisen kokemuksen johtamistaidon opettajana ja toimii nykyisin Tietotehdas Oy:n henkilöstöpäällikkönä)

Monesti kuulee väitettävän, että siviilit eivät ymmärrä ollenkaan sotilasojohtajuuden problematiikkaa ja että sotilasojohtajuus on aivan jotain erikoista, jonka luonne ja salaisuudet paljastuvat vasta vuosien kenttäkokemuksen jälkeen.

Toisaalta on siviilien puolella varsin yleinen käsitys se, että sotilaat ovat viimeinen jäännös feodaalijärjestyksestä ja että ainoa tapa, jonka sotilaat johtamisesta tietävät, on kylmä käskeminen täysin epäinhimillisellä tyylillä.

Tietenkin voi sanoa, että molemmat käsitykset ovat vaarallisia yleistyksiä ja niiden pohjalta ei saisi vetää mitään johtopäätöksiä. Ikävä kyllä kyseiset käsitykset ovat niin voimakkaasti juurtuneet yleisiin tapoihin ilmaista johtajuuden luonnetta, että ne kaipaavat lähempää tarkastelua.

Voidaan ehkä aloittaa kysymyksellä, mitä upseerit ovat tehneet puolustuslaitoksen kuvan kehittämiseksi ja yleisten asenteiden muuttamiseksi?

Muistinvaraisesti — samalla tasolla muuten liikkuvat yleiset käsitykset — on todettava muutamia yrityksiä puolustuslaitoksen hengen korostamiseksi. On kokeiltu "positiivisia" lomia, siviilipuvun käyttöoikeutta, varuskuntarajojen poistoa ja tervehtimispakon helpottamista. Tulos — armeijaa haukutaan entistä enemmän ja kun tapaus, jossa aseistakieltäytyjä makaili kasarmilla ivailien toisia asevelvollisia ja muodollisia esimiehiään, koetaan jopa upseerien taholta ilmiönä, jolle ei osata tehdä mitään, osoittaa se, että jotain on pahasti vialla.

Mietittäessä johtajuuden luonnetta ja uskottaessa, että johtajuus on tapa tai keino saada organisaation piirissä olevat ihmiset toimimaan yhteisen päämäärän hyväksi, voidaan todeta, että ei ole or-

ganisaation päämäärän kannalta mielekästä, että yksilöt heittäytyvät äärimmäisen yksilöllisiksi silloin, kun edellytetään yhteistoimintaa. Organisaatiolla on käytettävissään muutamia keinoja oman hajoamisensa estämiseksi. Ensinnäkin yksilö voidaan alistaa väkivalloin osallistumaan päämäärien toteuttamiseen. Toiseksi voidaan yksilö poistaa organisaatiosta esim erottamalla jäsenyydestä tai likvidoimalla esimerkiksi muille. Kolmanneksi yksilö voidaan motivoida ymmärtämään päämäärien tärkeys ja keinojen mielekkyys Neljänneksi yksilö voidaan unohtaa — ei tehdä mitään, suhtaudutaan välinpitämättömästi.

Ensimmäistä tapaa kutsutaan yleisesti autoritääriseksi johtajuudeksi, josta armeija haluaa sanoutua irti. Likvidointi ei käy demokraattisessa yhteisössä rauhan aikana, mutta erottaminen kyllä. Motivointi olisi ehkä paras keino, jos joku vain viitsisi uhrata aikaansa motivoidakseen muita organisaation jäseniä. Heikko tapa on myös hylkääminen, koska hyljätty pyrkii joka tapauksessa jostakin hakemaan hyväksyntää ja organisaatiota itselleen tueksi.

On syytä korostaa, että jokainen organisaatio joutuu tilanteisiin, joissa sen on joillakin pakotteilla reagoitava jäsenen liiallisiin itsenäisyyspyrkimyksiin. Siviilijärjestöjen käyttämät pakotteet voivat olla jopa tuntuvampia kuin armeijan. Jos armeija erottaa niskuroijan, tämä on vain hyvillään, mutta kun siviilissä puretaan työsuhteen, on kyseessä taloudellinen rangaistus, joka ei kohdistu vain rangaistuun itseensä vaan myös koko perheen elintasoon ja usein vaikuttaa lisäksi asianomaisen mahdollisuuksin saada uusi työpaikka vastaavin ehdoin. Näinollen purkua varotaan ja otetaan huomioon yhteisön yleiset säännöt ja tavat.

Kun puolustuslaitoksen tehtävänä on puolustaa kokonaista kansaa ketä tahansa kansan vihollista vastaan, on syytä kysyä, miten tämä tehtävä hoidetaan käytännössä. Mikä on Suomen armeija? Se ei ole harvalukuinen kaaderien joukko yksinään, joka ehkä tietää miksi aseeseen on tartuttava, vaan se on nimenomaan siviileistä koottu joukko, joka joko toimii tehokkaasti tai ei toimi. Paljonko aiemmin mainitut "positiiviset" tekijät motivoivat tätä siviilijoukkoa toimimaan?

Jos eräänä päämääränä on taistelutahtoisen joukon luominen, en usko, että nämä tekijät voivat todelliseen henkeen vaikuttaa. Jos eivät ehkä negatiivisestikaan, niin ei varmaan myöskään taistelutahtoa lisäävästi.

Katselin äskettäin erästä sotahistoriafilmiä ja totesin, että mm marssitekniikassa ovat saksalaiset aina olleet edellä suomalaisia. Ei marssimalla sotaa voiteta, mutta keskinäisen kuriintottuneisuutensa mm marssimalla osoittaen olivat saksalaiset varsin pahasti monen heikomman marssijan niskan päällä. Toisin sanoen, sotilaskuriin katsotaan kuuluvan joukon kyky toimia tehokkaasti, konemaisestikin yhdessä toisten kanssa. Samaan tehokkuuteen ja

YLLÄTTÄVÄ KAHVI- UUTUUS! KESTI VAALEA MOKKA

Uusi makkamaku, jota ette ole ennen maistanut. Sekoituksen jaloin kahvilaatu on aito mokka, joka on paahdettu uudella tavalla, kevyen vaaleaksi. Maistakaa — ihastutte!

ovh. **320** **TUKO**
1/4 kg kahvia

A & O, SPAR, TR ja muut Tuko kahvia myyvät kaupat.

Kaksirivinen, tummansininen

KLUBITAKKI

on aina muodin huipulla.

Kullanväriset, koristeelliset napit, pystykuosi, tikkaukset.

Tähän sopii pastellinväriset Terylene- tai Trevira-housut.

- VARASTOPUKUIJA
- MITTAPUKUIJA

SOKOS-TAVARATALOT
LEIJONA-PUKIMOT

YHTYNEET PUKUTEHTAAT OY - TAMPERE

samaan tehokkaaseen yhteisöön kuulumiseen liittyy myös uskallus osoittaa toisillekin, että me olemme hyviä ja kuulumme hyvien veljeskuntaan, johon eivät kaikki pääse. Tervehtiminenkin on osoitus siitä, että kuulutaan ja halutaan kuulua kokonaisuuteen, jolla on omat tavat ja säännöt. Kun ei tervehditä, ei myöskään välitetä toisesta samankaltaisesta. Siitä ei ehken tosiaankaan liene haittaa rauhan aikana, mutta entäs sodan aikana. Pienen armeijan olisi voitava kehittää rauhan aikana sellainen ilmapiiri, että sodan aikana ei tarvitsisi aloittaa ensiksi selittelemällä, miksi nyt on sitten osattava auttaa toisiaan ja osattava kuulua samaan yhteisöön.

Erilaisia ryhmiä on rauhan aikana motivoitava oikein ymmärtämään se sodan nopea tilanne, jossa usein ensin toimitaan ja vasta sitten selitetään. Motivointia edesauttaa tietenkin oikein suunniteltu koulutus, johon on kuuluttava myös riittävän raskaita ja kovia, todenmukaisia harjoituksia, joissa miehistä vedetään irti viimeinen hikipisara. Epätodenmukaisena on pidettävä käytäntöä, että "sateen sattuessa harjoitus peruutetaan". Miesten on itsetuntonsakin vuoksi voitava osoittaa itselleen ja tovereilleen oma kestävyytensä. Samalla kehitetään yhteishenkeä, joka usein suomeksi ilmaistaan: "Perkeles kun oltiin kovilla, mutta mitäs meidän porukka, mutta naapurit — nehän sammuiivat kesken kaiken!"

Vertailun vuoksi on todettava, että harva siviiliyhtiö pysyisi pystyssä, jos koulutus jättäisi vain maininnan varaan häiriöt koneissa, joiden ansiosta voi koko henkilöstö olla ylityössä vuorokaudet ympäriinsä. Kyllä henkilöstön on opittava siihen, että häiriöitä sattuu ja että häiriön selvityksen on tapahduttava nopeasti ja useinkin ilman selityksiä. Selitykset annetaan vasta tilanteen rauhoituttua. Syyttely ei toisaalta hyödytä ketään. Syntipukkaa ei haeta siksi, että jotakuta voitaisiin rangaista vaan siksi, että vastaisuudessa voitaisiin välttää samat virheet. Apuna käytetään koulutusta ja organisaation kehittämistä. Erittäin tärkeä sija on henkilöstön ennalta motivoimisella tulevan toiminnan luonteesta. Tällöin henkilöstö voi helpommin hyväksyä ikävänkin tilanteen, jos sellainen saattaisi kaikista varotoimista huolimatta syntyä.

Kokemus osoittaa, että esimies itse on puolet kurista. Jos esimies itse tinkimättä noudattaa yhteisön sääntöjä, laatii käskyjä lyhyesti ja asiallisesti ja myös valvoo niitä oikeudenmukaisesti sekä tehokkaasti, on alaisen helppo seurata samoja määräyksiä. Kun esimies alkaa tinkiä itsekurissaan ja luopuu käskyjensä valvonnasta alkaa organisaatio natista liitoksistaan.

Epäilen, että kun armeija alkaa seurata päiväperhosmaisesti kvasidemokraattisia pyrkimyksiä, rakennetaan toiminnallisia vaikeuksia tulevaisuuden varalle. Tietyvästi minkään sodan päämäärää ei voida pitää kovin demokraattisena yksilön kannalta, mutta tulos voi silti olla demokraattinen yhteisön kannalta asiaa tarkastellen. Näinollen on soti-

laskoulutuksessakin jo ennalta otettava tämä toiminnan luonne huomioon ja tarvittaessa saatava yksilö yhteisön pakottein toimimaan yhteisön mukana. Yksilön oikeuksiin vetoaminen äärimmäisyyksiin asti on tähänasti kulkenut nimellä anarkia, enkä jaksa uskoa, että armeija tai siviiliyhteisöt olisivat jo anarkian asteella.

Palatakseni alussa esittämiini väitteisiin luulen, että armeija on kokonaisuutena ottaen harrastanut suhteellisen vähän yhteistyötä siviilijohtajakoulutuksen ja menetelmätutkimuksen piirissä. Edelleen vaikuttaa siltä, että armeija on ollut varsin hidas kehittämään omia koulutustapojaan ja johtamismenetelmiään ja kun jotain on tehty, on "haluttu näyttää", että armeijassakin osataan uudistua. Ikävä kyllä näytös on ollut heikko ja vääriin asiaan osunut. Tehokkuus on tuskin parantunut, mutta näyttävät epäterveet ilmiöt ovat lisääntyneet. Paljoa ei lohduta tieto aseistakieltäytyneiden prosenttimäärien pienenemisestä, jos pieneneminen on prosenttien osissa laskettavissa.

CAMPARI

Ennen ateriana
kuivana, jään ke-
ra tai ilman.

Jos haluat long-
drinkin, nauti sitä
jää- tai sooda-
vedellä.

Jos haluat juo-
man makeana,
sekoita siihen
Vermouthia.

Cocktailina en-
nen päivällistä
kokeile

1/3 Camparia
1/3 Vermouthia
1/3 Giniä

DAVIDE CAMPARI

Milano
Italia

No. 235

Onko tämän päivän puolustusvoimienne kaksikielisyys tarkoituksenmukaista?

Majuri E Rannikko

Yleistä

Otsikossa esitetty kysymys saattaa tulla mieleen tarkasteltaessa nykyisen yhteiskuntamme kielellistä rakennetta. Viimeistään silloin, kun upseeri tiettyyn virkapaikkaan siirtyessään saa käskyn esittää todistuksen ruotsinkielen taidostaan ennen tehtävään kelpuuttamista, hän hyvinkin tunneperäisesti saattaa ilmaista asiasta mielipiteensä. Tässä yhteydessä saatetaan asettaa myös ruotsinkielisen joukko-osaston tarpeellisuus vaakalaudalle.

Koska oikeaan osuvia kannanottoja kyetään tässäkin kysymyksessä tuomaan esun vain, jos siihen paneudutaan riittävän perusteellisesti ja kiihköttömästi, lienee paikallaan valottaa joitakin ruotsinkielisten varusmiestemme lukumäärään ja kielitaitoon liittyviä kysymyksiä. Niiden avulla kyetään ehkä parhaiten objektiivisesti tarkastelemaan ruotsinkielen asemaa rauhan ajan puolustusvoimissamme.

Historiaa

Vapaussodan jälkeen aloitettiin ruotsinkielisten asevelvollisten kouluttaminen ruotsinkielisissä joukko-osastoissa (Kuva 1). Molempiin itsenäisyytemme aikana käytyihin sotiin osallistuivat ruotsinkieliset omina joukko-osastoinaan.

Talvisotaa edeltäneenä aikana koulutettiin ruotsinkielisiä asevelvollisia jalkaväessä, kenttätukipatteristoissa, rannikkotykistöissä ja pieni määrä myös ratsumiehissä. Lisäksi astui vuosittain palvelukseen vähäinen määrä asevelvollisia laivastoon vuoteen 1933 saakka. Ruotsinkielisten joukkoyksikköjen määrä pysyi koko tarkasteltavan ajan pääpiirtein samana siten, että jalkaväkijoukko-osastoja oli kaksi, kenttätukipatteristoja 1—2 ja rannikkotykistö-patteristoja 1. Joitakin väli vuosia lukuunottamatta kasvoi palvelukseen astuvien lukumäärä tasaisesti ollen 1920-luvulla n 1300—1400, vv 1931—1936 n 1500—1800 ja vv 1937—1939 n 2100 miestä vuodessa. Ruotsinkielisten varusmiesten lukumäärän lisääntymiseen vaikuttivat ruotsinkielisen väestön kasvu kyseisenä aikana sekä kutsunnoissa hyväksytyjen prosentuaalinen lisääntyminen.

Ruotsinkielinen reservi käsitti talvisodan syttyessä n 30 000 miestä. Kaikkiaan oli talvisodan ai-

kana armeijassamme 12 ruotsinkielistä pataljoonaa ja 2 erillistä komppaniaa jalkaväkeä ja 7 patteristoa kenttätukipatteristoa. Meripuolustuksen (rannikkotykistö ja laivasto) riveissä palveli n 6000 miestä.

Suomen sodan 1941—1945 alussa perustettiin 12 ruotsinkielistä pataljoonaa ja 10 kenttätukipatteristoa. Lisäksi meripuolustus sai käyttöönsä n 10000 miestä.

Sotien jälkeen on ruotsinkielisten varusmiesten koulutus keskittynyt pääasiassa Dragsvikin varuskuntaan. V 1952 sai ruotsinkielinen Jalkaväkirykmentti 4 nimekseen 4.Prikaati. Tämä puolestaan muuttui v 1957 nykyiseksi Uudenmaan Prikääntiksi.

Ruotsinkielisen kenttätukipatteriston perinteitä on sotien jälkeen jatkanut III/KTR 1 vuoteen 1945, III/KTR 2 vv 1945—52, Psto/4.Pr vuoteen 1957, josta alkaen Psto/UudPr on kouluttanut ruotsinkielisiä tykkimiehiä.

Rannikkotykistön viimeinen ruotsinkielinen joukkoyksikkö I/RTR 2 muutettiin suomenkieliseksi v 1948.

Ruotsinkielisten asevelvollisten lakisäätöinen asema puolustusvoimissamme

Perustuslaissamme hallitusmuodon puolustuslaitosta koskevassa pykälässä 75 säädetään mm, että "asevelvollinen on, jollei hän itse muuta halua, mikäli mahdollista luettava semmoiseen joukko-osastoon, jonka miehistöllä on sama äidinkieli, suomi tai ruotsi, kuin hänellä itsellään ja saava opetuksensa sillä kielellä. Sotaväen komennuskielenä on suomen kieli".

Opetuskieli määräytyy puolestaan kielilain ja sen täytäntöönpanosta annetun asetuksen mukaisesti, koska myös sotilasviranomaiset ovat niiden alaisia. Niinpä sotilasviranomaisten virka-alueet katsotaan yksikieliseksi, jos heidän alaisensa joukko-osastojen miehistö muodostaa yksikielisen joukko-osaston, mutta kaksikieliseksi, jos miehistö on koottu katsomatta sen äidinkieleen tai viranomaisten toiminta kohdistuu useampiin erikielisiin joukko-osastoihin. Joukko-osastolla tarkoitetaan kyseisessä laissa pataljoonaa tai sitä vastaavaa joukkoa. Tähän lakiin siis perustuu alussa mainittu kielitaitovaatimus eräissä viroissa. Opetus on annettava ruotsin kielellä sellaisissa joukko-osastoissa, jotka on muodostettu pelkästään ruotsinkielisistä asevelvollisista tai joissa suomenkielisiä asevelvollisia on alle kymmenen prosenttia joukko-osaston asevelvollisten koko määrästä. Jos taas toiskielisten lukumäärä on kymmenen prosenttia tai sitä suurempi, on joukko-osasto kaksikielinen.

Edellä olevan perusteella voidaan todeta, että ruotsinkielisten asevelvollisten sijoittaminen muihinkin kuin ruotsinkielisiin joukko-osastoihin on periaatteessa mahdollista, joskaan ei suotavaa il-

Ruotsinkieliset joukko-osastot vuosina 1919–1970

Aika	Jalkaväki	Kenttätykistö	Rannikko- tykistö	Ratsu- väki	Huomautuksia
Vv 1920—1939	Vaasan Pataljoona/Suomen Valkoinen Kaarti 1920—21 II/Porin Rykmentti 1920—21 III/Uudenmaan Rykmentti 1920—28 2.ErKKK 1921—28 Kaartin Jääkäripataljoona 1921—34 II/Uudenmaan Rykmentti 1928—34 Uudenmaan Rykmentti 1934—39	III/Haupitsikenttä- tykistörykmentti I 1918—21 II/Jääkäri- tykistö- rykmentti 1920—28 I/KTR 1 1928—34 KTR 4 1934—39	I/RTR 1 1./ErRtPsto	1. ja 4./URR 1920—28	
Vv 1939—1940	JR 9 (22) JR 10 II/1.Pr III/JR 61 ErP 18 ErP 19 ErP 20 PPP 8 1.ErPPK 2.ErPPK KT-P 4 Jalkaväen koulutuskeskus 7	RsPsto 1 RsPsto 2 RsPsto 3 RsPsto 4 RsPsto 5 RsPsto 6 RsPsto 7			Jvrykmentit oli- vat 3-pataljoonai- sia III/JR 61 perustet- tiin tammikuussa -40. RsPsto 5—7 perus- tettiin sodan ai- kana.
Vv 1940—1941	13.Pr (— III P)	RsPsto 1 RsPsto 2			13.Pr:n III P, 2 pionkomppaniaa, psto, ppkomppania ja toinen tykki- komppania olivat suomenkielisiä. EK, VK ja ToimK olivat kaksikieli- siä.
Vv 1941—1944	I ja II/JR 13 JR 24 JR 55 JR 61 ErP d ErP 18 ErP 27 Jalkaväen koulutuskeskus 11	RsPsto 2 RsPsto 3 RsPsto 4 RsPsto 13 RsPsto 17 RsPsto 18 RsPsto 21 KvPsto 18 JrPsto 1 JrPsto 4 ErJrPtri Syvärin LinnPsto 1 Syvärin LinnPsto 2 TykKoulK 1 III/TykKoulK 3			JR 55 (— III P) kotiutettiin 28. 12. 41. III/JR 55:stä tuli helmikuussa -44 ErP 27. II/JR 24 kotiutettiin 3. 3. 42. I/JR 24:stä tuli ErP 18 ja III/ JR 24:stä III/JR 13 1. 3. 44. KvPsto 18 perustettiin vuoden 1944 alus- sa.
Vv 1945—1970	JR 4 4.Pr UudPr	1945—52 1952—56 1957—	III/KTR 1 1945 III/KTR 2 1945—52 Psto/4.Pr Psto/UudPr	I/RTR 2 1945—48	

Kuva 1.

man ao:n omaa tahtoa. Nykyisinhän monet ruotsinkieliset pyrkivätkin vapaaehtoisesti suomenkielisiin joukko-osastoihin.

Jos ruotsinkieliset asevelvolliset sijoitettaisiin siten, että heidän lukumääränsä olisi alle kymmenen prosenttia ao joukko-osaston asevelvollisten määrästä, voitaisiin opetus suorittaa siis suomen

kielellä. Tällöinkin heillä kuitenkin olisi lain mukaan oikeus henkilökohtaisten asiointensa hoidossa käyttää esimiestensä kanssa omaa äidinkieltään. Tämä luonnollisesti edellyttäisi esimiehiltä riittävästä ruotsin kielen taitoa. Vaikka upseerien peruskoulutuksen ikänsotaankin jo edellyttävän ainakin auttavaa ruotsin kielen taitoa, ei tätä kuitenkaan

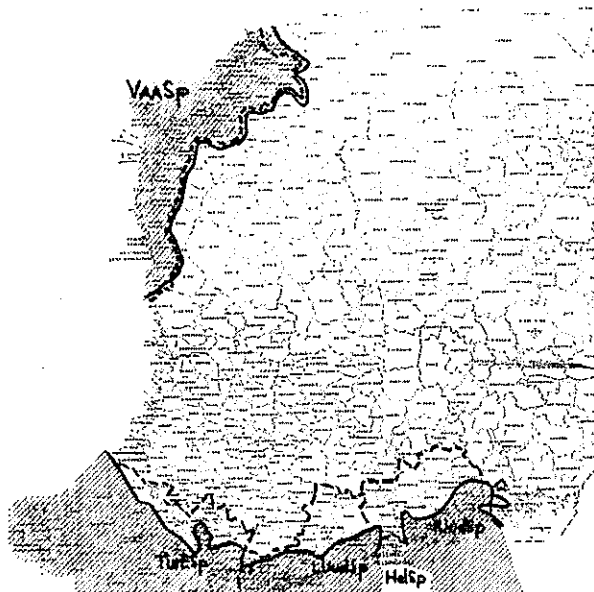
vaadita suomenkielisessä joukko-osastossa palvelevalta upseerilta. Kanta-alipuseerien kielitaitovaatimukset ovat taas puolustusministeriön määrättävissä, mutta ottaen huomioon alipuseeriston nykyinen koulutus pohja ei kielitaitovaatimuksia heidän kohdaltaan voitane lisätä. Ainakin ummikkoruotsinkielisten asevelvollisten sijoittaminen suomenkielisiin joukko-osastoihin näyttää näin ollen tuottavan käytännössä erittäin suuria vaikeuksia. Ratkaisu ei muutenkaan olisi sopusoinnussa kansalaisoikeuksien kanssa.

Ehkäpä edellä esitetty auttaa paremmin ymmärtämään, miksi ruotsinkielinen joukko-osasto on tarpeellinen ainakin niin kauan kuin meillä on suomen kieltä taitamattomia varusmiehiä. Kysymyksessä on sekä kouluttajien että koulutettavien etu.

Onko ruotsinkielisiä varusmiehiä riittävästi ruotsinkieliseen joukko-osastoon?

Yleistä

Suomen ruotsinkielisen väestön asuttamana on etelässä kapea rannikkokaistale, joka ulottuu Ahvenanmaalta Varsinais-Suomen ja Uudenmaan eteläisimpien osien kautta Pyhtäälle ja lännessä Etelä-Pohjanmaan rannikkoseutu pohjoisesta Kaarlelasta etelään Siipyyhyn sekä näitten edustalla oleva saaristo. Pääosa ruotsinkielisestä väestöstä on sotilaallisessa aluejaossa sijoittunut kaksikielisten sotilaspiirien alueille (Kuva 2).

Kuva 2.

Ruotsinkieliset alueet (Ruotsinkielistä väestöä vähintään 50 %) *vinoviivaus*
Sp:n raja *katkoviivaus*

Melua vastaan

SILENTA kuulonsuojain

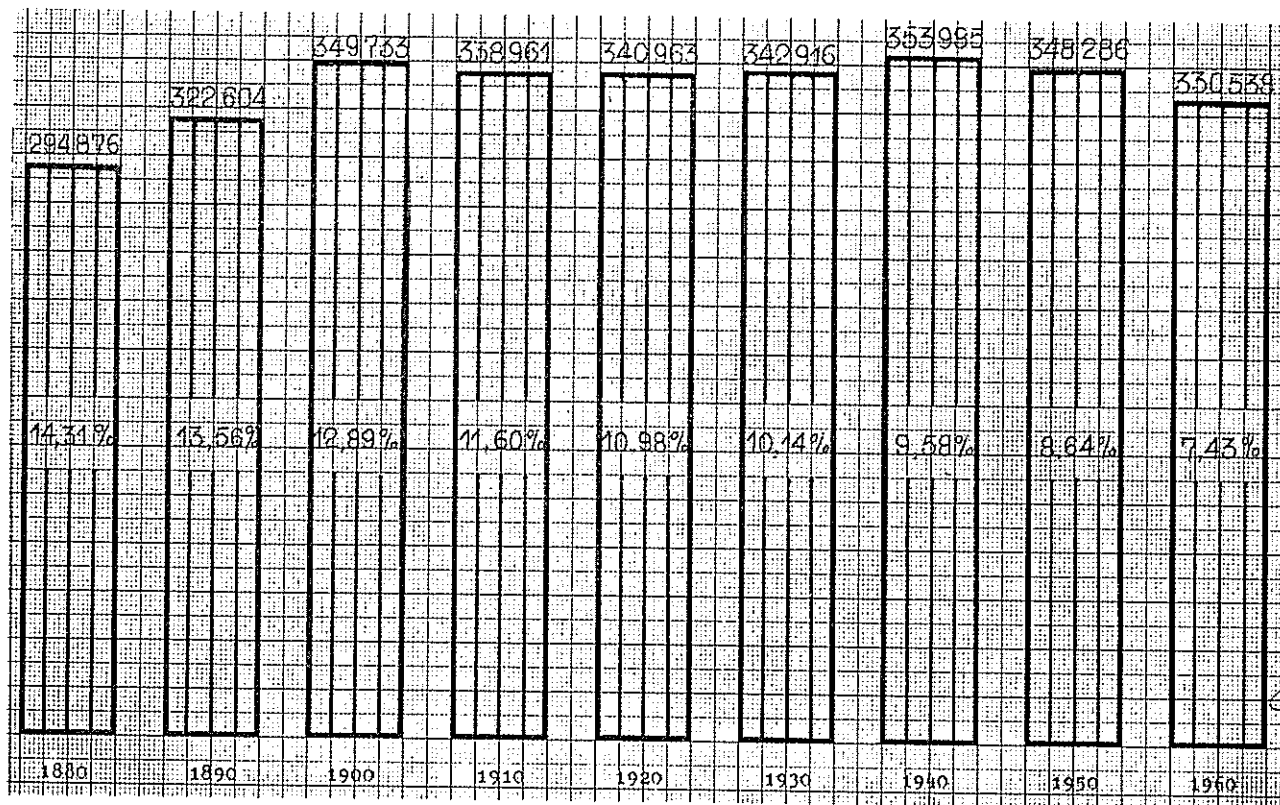
SILENTA vaimentaa tehokkaasti melun. SILENTA torjuu työpaikoilla uhkaavan melukuurouden. SILENTA on suosittu suomalainen — myös Ruotsissa. Hankkikaa nyt SILENTA erikoistarjoushintaan 32,— (ovh). Rautakaupoista, tavara-taloista, ase-, urheilu- ym. alan liikkeistä.

VALMISTUS:

EXEL OY

MYynti:

RIKKIHAPPO OY

Kuva 3. Ruotsinkielisen väestön lukumäärä ja prosentuaalinen osuus koko maan väestöstä vv. 1880—1960

Ruotsinkielinen väestömme on viimeisen seitsemäntoista vuoden ajan ollut voimakkaiden rakennemuutosten alaisena. Nämä muutokset vaikuttavat luonnollisesti samansuuntaisina myös ruotsinkielisiin varusmiehiin.

Ruotsinkielisen väestön lukumäärä

Vaikka ruotsinkielisen väestön absoluuttinen määrä vuosina 1880—1950 jatkuvasti lisääntyi, pieneni sen osuus koko Suomen väestöstä tänä aikana 14,3 prosentista 8,6 prosenttiin (Kuva 3). Huomattavin väheneminen todettiin vasta vuoden 1960 väestönlaskennassa. Vuoden 1950 väestönlaskennassa todettu ruotsinkielisten lukumäärä oli vähentynyt 17 748 hengellä eli n 5,1 prosentilla ollen siten vuonna 1960 330 538 henkeä.

Lukumäärän alenemiseen vaikuttavina demografisina tekijöinä ovat olleet alhainen syntyvyys, voimakas maastamuutto ja suomalaistuminen. Vuosien 1950 ja 1960 väestönlaskennan perusteella on todennäköistä, että ruotsinkielinen väestö väheni kyseisenä kymmenvuotiskautena n 5 ‰ vuosittain siten, että syntyneitten enemmisyys oli n 3 ‰, maastamuutto n 5 ‰ ja suomalaistuminen n 3 ‰. Näinollen syntyneitten enemmyyden ja suomalaistumisen kumotessa toisensa jää kokonaistapiksi maastamuuton osuus. Tänä vuonna suori-

tettava väestönlaskenta tulee osoittamaan kehityksen kulun viimeisenä kymmenvuotiskautena. Ilmeistä on, että ruotsinkielisen väestön lukumäärä on vähentynyt ja tulee edelleen vähenemään. Erään ennusteen mukaisesti ruotsinkielisen väestön lukumäärä laskisi vv 1960—1980 n 14 %.

Ruotsinkielisten varusmiesten lukumäärä

Uudenmaan Prikaatissa vv 1954—1969 palvelleitten varusmiesten lukumäärä on vuosittain vaihdellut n 1600—2200. Laaditun ennusteen perusteella tulee palvelukseen astuvien lukumäärä olemaan vv 1971—75 keskimäärin n 1900 miestä vuodessa eli pääpiirtein sama kuin 1950 luvun loppupuolella. Vv 1976—80 käsittänee palvelukseen astuvien määrä enää n 1500 miestä. Kyseiset ennusteet on laadittu sillä perusteella, että kehitystekijät eivät muutu ja vaikuttavat odotetulla tavalla ja että ruotsinkieliset yleensä suorittavat palveluksensa ruotsinkielisessä joukko-osastossa. Mm. eräänä vastakkaiseen suuntaan vaikuttavana tekijänä on nähtävä, että monet Ruotsissa lapsuudessaan saakka oleskelleet suomenkielisetkin suorittavat asevelvollisuutensa mieluummin ruotsinkielisessä kuin suomenkielisessä joukko-osastossa. Tällaisia tapauksia on jo nyt esiintynyt.

tehokas
kestävä
iskunvaimennin
GIRLING

Pääedustaja:

Oy Elektro-Diesel Ab

Lönnotink. 45 Helsinki 18

*Ask for
smooth
Bacardi rum*

ALKO N:O 165

**Eivätkö kaikki ruotsinkieliset varusmiehet
ymmärrä jo suomea?**

Kysely, joka koski väestön kielitaitoa, suoritettiin viimeksi vuoden 1950 väestönlaskennan yhteydessä. Tällöin todettiin, että n 54 % koko ruotsinkielisestä väestöstä ilmoitti olevansa ummikkoja. Heikoin oli suomen kielen taito Ahvenanmaata lukuunottamatta Vaasan läänissä, jossa vain n 24 % ruotsinkielisistä ilmoitti osaavansa suomen kieltä. Prosentuaalisesti eniten oli suomen kielen taitoisia Uudenmaan läänissä eli n 61 % ruotsinkielisestä väestöstä. Kantakorttimerkintöjän perusteella voidaan todeta, että mm v 1964 oli vielä n 53 % koko ruotsinkielisen reservin määrästä ummikkoja.

Varusmiesten suomen kielen taidon tarkistamiseksi suoritettiin Uudenmaan Prikaatin 15. 2. 1965 saapumiserän keskuudessa kysely. Tällöin todettiin, että oman ilmoituksensa mukaan n 41 % 700:sta vastauksen antaneesta ei ymmärtänyt suomen kieltä. Heikoin oli suomen kielen taito Vaasan sotilaspiiristä olevilla ummikkojen määrän ollessa n 64 %. Helsingin sotilaspiiristä olevien joukosta ei sen sijaan löytynyt enää yhtään ummikkoa. Turun eteläisen sotilaspiirin asevelvollisista näitä oli n 41 % ja Etelä-Uudenmaan sotilaspiirin n 26 %.

Suomen kielen taito on nuorempien ikäluokkien keskuudessa näin ollen kasvanut, mikä onkin luonnollista. Vaikkakaan suoritettu kysely ei oikeuta tekemään kovin pitkälle meneviä johtopäätöksiä, koska se perustuu ao vastaajien omaan ilmoitukseen, ja vaikka ilmeisesti viimeisenä viisivuotiskautena suomenkielen taitoisten määrä on entisestäänkin kasvanut, on ruotsinkielisten ummikkojen määrän todettava olevan vielä huomattavan. Suomen kielen taidon voidaan kuitenkin katsoa tulevaisuudessa entisestään nopeasti lisääntyvän etenkin, kun ruotsinkielisissä kansakouluissa annetaan nykyisin suomen kielen opetusta. Tämä opetus alkaa vaikuttaa asevelvollisiin ikäluokkiin kuitenkin vasta n 10 vuoden kuluttua.

Loppulause

Edellä esitetyn tarkoituksena ei ole ollut vetää puolustuslaitosta tavalla tai toisella kieliriitojen piiriin, vaan lähinnä valottaa puolueettomasti erästä upseereita ilmeisestikin kiinnostavaa kysymystä. Tässä yhteydessä ei ole puututtu sodan ajan järjestelyjen asettamiin vaatimuksiin, jotka myöskin vaikuttavat ratkaisevasti rauhan ajan koulutusorganisaatioon.

Kokonaisuutena on todettava, että maamme ruotsinkielinen väestö vähenee nykyisen kehityksen mukaan tasaisesti, mutta ei kuitenkaan niin nopeasti kuin yleisesti luullaan. Milloin sen lukumäärä on niin pieni tai suomen kielen taito niin hyvä, että kielikysymys voidaan puolustuslaitoksessa kokonaan sivuuttaa, on uskallettua sanoa. Todennäköistä on, että tähän kuluu vielä vuosikymmeniä.

Puhe Kadettikunnan vuosikokouksen avajais- tilaisuudessa 6. 3. 1970

Kadettikunta ry:n varapuheenjohtaja evl evp U S Haahti

Ikimüstoisista ajoista on suomalainen mies, erityisesti näiden Pohjois-Karjalan vaarojen asukas, pitänyt oikeutenaan kotikontunsa puolustusta. Oikeutenaan, ei velvollisuutenaan.

Monia, monia kertoja hän on myös sen joutunut tekemään. Koskaan hän ei ole sitä toivonut. Mutta monasti hänen on se täytynyt tehdä. Eikä koskaan hän ole kotikontuuan vapaaehtoisesti vieraalle luovuttanut.

Näinä päivinä 30 vuotta sitten elettiin kriisin päiviä. Oli yritetty. Oli ylitetty itsemme.

Sittenkin oli viikon päästä nouseva musta päivä: monta kotikontua oli jätettävä vieraalle. Mutta olihan vielä useampia säilytetty. Suomen perhekokonaisuus oli kestänyt, vaikka sen mantu oli kaventunut.

Oliko kannattanut maata puolustaa?

Mikä on ollut suomalaisen miehen tarkoitus silloin, kun hän on aseisiin tarttunut? Kautta aikojen vain ja yksinomaan kotikontun puolustus.

Mikä oli viime sotiemme poliittinen päämäärä? Suomen vapauden ja itsenäisyyden säilyttäminen.

Voiko siis puhua hävityistä sodista, kun sotien päämäärä kerran saavutettiin.

Maata oli kannattanut puolustaa, vaikka se vaati raskaita uhreja.

Tämä johdonmukainen vastaus pyritään tänä päivänä moniaalla väärtämään vääräksi. Asevelvollisuudesta pyritään kieltäytymään. Koko puolustusvoimain olemassaolo asetetaan kyseenalaiseksi. Siihen uhratut varat ja sen opetuksen omaksumiseen käytetty aika katsotaan hukkaan heitetyksi. Luotetaan poliitikkaan ja neuvottelutaitoon — aivan niinkuin Kansainliiton kultapäivinä 30-luvulla.

Ja kuitenkin:

Onko pallokartalla ainoatakaan valtakuntaa, joka selkeämmin olisi omakohtaisesti joutunut kokemaan, miten sopimukset ja neuvottelut pettävät, miten vähän kauniit sanat ja myötätunto auttavat kovan tulen, miten häikäilemättömästi suuret pelaavat peliään ja käyvät kauppa pienistä

— ja miten suuri voi pienelläkin olla yksimielisyyden voima,

— mutta miten paljon joudutaan antamaan turhia uhreja, kun ei ole antaa välineitä tämän voiman käteen.

Onko meidän lastemme välttämättömästi kuljettava taas läpi samat kurimukset? Eikö osata oppia mitään?

Käikki Kadettikunnan jäsenet ovat kerran nuorukaisina valinneet elämäntehtäväkseen upseerin uran ja luvanneet antaa työnsä tämän maan puolustamisen hyväksi.

Tänäkin päivänä heistä suurin osa suorittaa tätä tehtävää virkapukua kantaen — mutta suuri on niidenkin lukumäärä, joiden kerran valittua uraa edustaa enää ulkonaisesti vain pieni rintamerkki taikin käännteessä.

Mutta kerran tehty ratkaisu ei ole muuttanut työn päämäärää — vaikka työn sarka onkin toinen.

Kadettikunta julistaa säännöissään tarkoitukseksen "saattaa jäsenistönsä tuntemaan vastuunsa maanpuolustushengen kehittämisessä koko kansan keskuudessa sekä pyrkii aktiivisesti ohjaamaan maanpuolustuksellisen ajattelun perustekijöihin vaikuttavaa yleistä mielipidettä".

Tässä hengessä olemme tänä päivänä täällä Pohjois-Karjalan pääkaupungissa miljöön keskellä, jossa niin lukemattomat yksityiskohdat kertovat tämän hengen historiaa jokaiselle, joka sitä osaa ja haluaa lukea — ja siitä oppia.

Arvoisat läsnäolijat. Olkaa sydämellisesti tervetulleet.

Kadettikunnan 49. vuosikokous Joensuussa 6. 3. 1970

Pääsihteeri evl evp O Lopmeri

Kadettikunta ry:n 49. vuosikokous pidettiin Joensuussa 6. 3. 1970. Ennen varsinaista vuosikokousta pidetyn valtuuskunnan kokouksen jälkeen suoritti paikkakunnalle saapunut osanottajajoukko kunnia-käynnin Joensuun sankarihaudoille. Kadettikunnan seppeleen kaatuneiden muistomerkillä laskivat järjestön varapuheenjohtaja evl evp U Haahti, valtuuskunnan jäsen ev E Juntunen ja Joensuun kadetti-piirin puheenjohtaja kapt J Lumatjärvi.

Avajaisjuhla

Vuosikokouksen avajaisjuhla pidettiin Joensuun kaupungintalon juhlasalissa. Tilaisuuteen saapuneen arvovaltaisen kutsuvierasjoukon, kärjessään maaherra Esa Timonen, sekä jäsenkunnan lausui tervehdulleeksi Kadettikunnan varapuheenjohtaja evl evp U Haahti. Hänen avauspuheensa samoin kuin seurannut kenttäpiispa Y Massan pitämä rukousakti on julkaistu toisaalla lehdessämme.

Juhlaesitelmän piti kaupunginjohtaja Tauno Juntunen aiheenaan Joensuun kaupungin kehitys ja tulevaisuuden näkymät. Tämän erittäin mielenkiintoisen esityksen jälkeen luovutti evl Haahti Kadettikunnan pienoislipun Joensuun kaupungille kiitollisuuden osoituksena siitä huomaavaisuudesta, jolla kaupunki on suhtautunut Kadettikunnan vuosikokoukseen. Lipun otti kaupungin puolesta vastaan valtuuston puheenjohtaja poliisimestari V Mäkinen.

Tämän jälkeen seurasi juhlallinen ilmoitus Kadettikunnan Kultaiseen Kirjaan v 1969 merkityistä. Nämä olivat kenraalimajuriksi viime vuonna ylennetyt Unto Matikainen, Paavo Junttila, Urpo Levo ja Ennio Siilasvuo.

Ev E Juntusen selvitettyä ”Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiön” syntyä ja toimintamuotoja hän jakoi säätiön palkinnot kirjallisesta toiminnasta seuraaville kadettiupseereille:

a) teoksista

- 1.200.— maj H Seppälälle
”Taistelu Leningradista ja Suomi”
- 900.— evl evp T Larjolle
”Tornion kaappaus”
- 700.— evl P Kantakoskelle
”Suomalaiset panssarivaunujoukot 1919—1969”
- 600.— evl evp M Santavuorelle
”Ratsumies Pentti Vänskä”
- 500.— ev evp J Karhuselle
”Magnussonin laivue”
- 400.— maj evp L Franckille
”Ensimmäinen kadettikurssi”

b) kirjoituksista

- 1.200.— evl I Kirjavaiselle
”Sotavuodet ja sotien välinen aika” ja ”Ra-

- javartiolaitos 1944—1969” (teokseen Rajavartiolaitos 1919—1969)
- 1.000.— komdri evp K Kijaselle
”Talvisota ja välivuosi” ja ”Suomen sota vv 1941—1945” (teokseen Suomen laivaston historia 1919—1968)
- 700.— vara-amir O Koivistolle
”Uudelleenjärjestely- ja jälleenrakennuskausi” (teokseen Suomen laivaston historia 1919—1968)
- 750.— evl evp C-B J Petanderille
”Kungliga Österbottens Infanteriregemente under Karl I:s tid”
- 600.— komdri evp S Enkiölle
”Laivaston synty ja kehitys 1918—1939” (teokseen Suomen laivaston historia 1919—1968)
- 500.— kom evp T Mattilalle
”Suomen laivastovoimien vaiheita ennen itsenäisyyden aikaa” ja ”Merivoimien sodanjälkeinen miinanraivaustyö” (teokseen Suomen laivaston historia 1919—1968)
- 450.— maj P Linsurille
useita kirjoituksia julkaisuun Kadettikoulu 50 vuotta
- 300.— evl P Silvastille
”Viaporin elämää” (RtUY:n julkaisussa Suomenlinna)
- 200.— maj T Tuomiselle
”Havaintoja itsenäisyyden ajan Kadettikoulun opetusohjelmasta ja koulutuksen järjestelystä” (julkaisuun Kadettikoulu 50 vuotta)
- 200.— kapt P Saarikoskelle
”Piirteitä kadettikursseista ja kadettien sosiaalisesta taustasta” (julkaisuun Kadettikoulu 50 vuotta).

Tämän lisäksi myönnettiin ev V Lukkariselle mk:n 1000.— apuraha ilmavoimia koskevan väitöskirjan painatuskulujen osittaiseksi korvaamiseksi ja evl evp C-BJ Petanderille mk:n 600.— apuraha tutkimustöiden jatkamista varten aiheesta ”Kungl. Österbottens Infanteriregemente”.

Vuosikokouksen avajaisjuhlasta lähetettiin sähkötervehdykset tasavallan presidentille, puolustusministerille, puolustusvoimain komentajalle, kunniajäsenille kenrl K Savonjouselle ja kenrl O Huhtalalle, edesmenneiden kunniajäsenten puolisoille rva Helmi Nurmiolle ja rva Maria Heinrichsille sekä Kadettikunnan puheenjohtajalle k-amir J K Pirhoselle, joka sairautensa vuoksi oli estynyt saapumasta vuosikokoukseen.

Tilaisuus päättyi yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Vuosikokous

Kadettikunnan varapuheenjohtajan evl evp US Haahden avattua kokouksen valittiin sen puheenjohtajiksi evl evp US Haahti ja ev E Juntunen, sihteereiksi evl evp O Lopmeri ja kapt Y Larikka, pöytäkirjan tarkistajiksi evl U Huhuhtanen ja kapt J Lummatjärvi sekä äänenlaskijoiksi kapt E Vehviläinen, ylil K Ruotsalainen ja ltn P Keränen.

Kokouksen ensimmäisenä asiana käsiteltiin vuoden 1969 toimintakertomus. Kun siitä oli luettu niiden 25 kadettitoverin nimet, jotka kuluneen vuoden aikana olivat poistuneet riveistä, kunnioitti kokous heidän muistoaan hetken hiljaisuudella.

Toimintakertomus hyväksyttiin, samoin v:n 1969 tilinpito — tilintarkastajien suosituksesta — ja myönnettiin hallitukselle vastuuvapaus.

Tämän jälkeen käsiteltiin Kadettikunnan toimintamuotokysymystä pitkään ja monipuolisin puheenvuoroin. Aiheen tähän oli antanut 21. 10. 69 valmistunut mielipidetutkimus, jonka Kadettikunta yhdessä Upseeriliiton kanssa oli suorittanut jäsenistöjen keskuudessa. Itse käsittelyn lähtökohtina olivat hallituksen sekä useiden piirien vuosikokousaloitteet. Nämä oli hallitus saattanut esityksen muotoon päätyen siinä kolmeen päätarkaisumalliin:

1. Kadettikunta puretaan
2. Kadettikunta liittyy järjestöjäsenenä Upseeriliittoon
3. Kadettikunta jatkaa toimintaansa erillisenä ja täysin vapaaehtoiseksi ymmärrettynä järjestönä, jonka alaorganisaatio uudistetaan.

Hallitus esitti hyväksyttäväksi viimeksimainitun vaihtoehdon. — Tähän tulokseen tultiinkin kahden äänestyksen kautta ja vieläpä sangen ylivoimaisella ääntenemmistöllä.

Vuosikokouksen lopullinen päätös em tärkeässä jäsenistön keskuudessa paljon huomiota osakseen saaneessa asiassa kuului seuraavasti:

Kadettikunta jatkaa toimintaansa itsenäisenä järjestönä. Sen seuraava hallitus veloitetaan

- 1) selvittämään jäsenkunnalle Kadettikuntaan kuulumisen vapaaehtoisuus. Tähän liittyen on valmistuvien upseerien jäseneksiottaminen järjestettävä niin, että liittyminen on tiedostettavissa täysin vapaaehtoiseksi.
- 2) ryhtymään niihin toimenpiteisiin, joita Kadettikunnalta edellytetään järjestön nykyisen ns suuren rintamerkin muuttamiseksi upseerin virkatutkinnon suorittamisesta saatavaksi merkiksi. Muilta osin merkin on jätävä Kadettikunnan käyttöön.
- 3) ryhtymään toimenpiteisiin Kadettikunnan alaorganisaation uudistamiseksi vapaaehtoisten Kadettipiirien ja yhteysmiesten pohjalta sekä käynnistämään neuvottelut Upseeriliiton ja upseerikerhojen kanssa yhteisen alaorganisaation aikaansaamiseksi.
- 4) valmistelemaan jäsenmaksujen perinnän keskitämisen Kadettikunnan toimistoon, sekä

5) valmistelemaan toimenpiteiden edellyttämät sääntömuutokset niin, että niistä voidaan päättää heti Kadettikunnan merkkikysymyksen tultua ratkaistuksi, kuitenkin viimeistään v:n 1970 loppuun mennessä.

Seuraavana asiana käsiteltiin toimintasuunnitelma vuodeksi 1970. Erityisesti kiinnitettiin kokouksen osanottajien taholta huomiota siihen aktiivisen otteen tarpeeseen, jolla järjestön johdon tulisi puuttua maanpuolustukseen nähden kielteisiin ilmiöihin ja edistää maanpuolustusmyönteisyyttä yleisessä mielipiteessä. Lisäksi tähdennettiin mm. yhteistyön tarvetta Upseeriliiton kanssa niin alaorganisaatiokysymyksissä kuin yleensäkin.

Vuosikokouksen hyväksyminä toiminnan päämäärinä v 1970 ovat

- järjestötoiminnallisten edellytysten luominen järjestön tarkoituserien tehokkaalle toteuttamiselle kiinteässä yhteistoiminnassa Upseeriliiton kanssa,
- maanpuolustuskielteisyyttä kumoava ja -myönteisyyttä edistävä vaikuttaminen yleiseen mielipiteeseen,
- järjestön 50. juhluvuoden valmistelu siten, että tuloksena on upseerikuntaa sisäisesti lujittava sekä yleisesti maanpuolustushenkeä edistävä kokonaisuus, sekä
- kaikkien voimassaolevien, toimeenpantavaksi päätettyjen sekä normaaliin ylläpitotoimintaan kuuluvien tehtävien ja toimintojen tehokas ja taloudellinen läpivienti.

Näiden päämäärien pohjalta ja eräin yksityiskohdin evästään kokous antoi hallitukselle tehtäväksi saattaa toimintasuunnitelma lopullisesti muotoiluun asuun

Tämän jälkeen oli käsittelyvuorossa talousarvio.

Siihen liittyen hyväksyttiin, että

- liittymismaksua ei tänäkään vuonna peritä ensi kertaa Kadettikuntaan liittyviltä. Sen sijaan uudelleenliittyviltä se peritään, jos ao on aikoinaan erotettu jäsenmaksujen laiminlyönnin takia, mutta ei kuitenkaan suurempana kuin 3 liittymistä edeltävän vuoden jäsenmaksut
- jäsenmaksu peritään v:sta 1970 lähtien keskitetysti Kadettikunnan toimistosta postisiirron välityksellä. Kuluvan vuoden jäsenmaksu on kailta jäseniltä — siis myös 60 vuotta täyttäneiltä (yli 60 vuotiaan ehdotuksesta) — mk 15,—. Se muodostuu entisen jäsenmaksun suuruudesta perusmaksusta mk 12,— ja piirimaksusta mk 3,—, joka vm osa palautetaan piireille niiden toiminnan tukemiseksi. Tänä vuonna ensi kertaa Kadettikuntaan liittyviltä ei v:n 1970 jäsenmaksua kuitenkaan peritä.

Näiden jäseniä koskevien erityispäätösten tultua tehdyksi hyväksyi kokous talousarvion hallituksen esityksen mukaisena.

Kun oli todettu Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiön ja Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiön vuosikertomusten sisältö, siirryttiin järjestön hallituksen vaaliin.

Kontra-amiraali J K Pirhosen pyydettyä, ettei häntä terveydellisistä syistä uudelleen valittaisi, valitsi kokous yksimielisesti Kadettikunnan uudeksi puheenjohtajaksi eversti Erkki Setälä. Varapuheenjohtajaksi valittiin uudelleen evl evp U Haahti. Heidän lisäksi tulivat hallitukseen:

ev M Haaksalo	ev evp N Riuttala
evl A Salin	komkapt Y Halonen
maj P Jokinen	kapt evp E Hammarén
kapt M Valkama	ltn E Viinikainen

Valtuuskuntaan valittiin hallituksen jäsenen lisäksi

ev E Korpikoski (Hki)
ev M Uotinen (Hki)
maj evp L Reunala (Hki)
maj evp U Silventoinen (Hki)
maj evp A Euramo (Hki)
kapt A Mäkipää (Hki)
ev evp K-S Laakso (Tampere)
ev Y Pohjanvirta (Turku)
ev E Koivisto (Oulu)
ev E Juntunen (Joensuu)
evl O Hankala (Hämeenlinna)
evl P Kosonen (Jyväskylä)
evl R Stewen (Dragsvik)
maj O Rekola (Vaasa)
kapt Y Maunula (Kouvola)

Tilintarkastajiksi valittiin evl evp AE Ahola, evl evp PK Heino ja evl UK Lehtonen sekä heidän varamiehikseen evl evp K Mäntylä ja evl evp EU Seitola.

Lopuksi kokous hyväksyi hallituksen esitykset

- yksityiskohtaisiksi menettelytavoiksi Kadettikunnan merkkiasian hoitamisessa edellä esitetyn päätöksen hengessä
- eräiden piirien esittämien organisaatiomuutosten esiin ottamiseksi koko alaorganisaatiojärjestelyn yhteydessä ja
- vuosipäivän vietosta edelleen 27. 1. ja nimenomaan ensi vuonna Kadettikunnan 50-vuotisjuhlan merkeissä sekä Helsingissä että piireissä.

Vuosikokouksessa oli läsnä 82 jäsentä edustaen valtakirjoilla 1292 jäsentä, joten kokonaisuosanotto oli yhteensä 1374 jäsentä eli n kolmannes koko jäsenmäärästä.

Iltajuhla

Vuosikokouspäivä päättyi Karjalan Talossa pidettyyn iltajuhlaan, jonne oli kertynyt jäseniä daameineen yli kuudenkymmenen. Rattoisaa yhdessä-

oloa juhlistivat paikalliset kutsuvieraat. Heidän kärkehensä Joensuun kaupunginvaltuuston puheenjohtajan, poliisimestari V Mäkisen Kadettikunnalle puheessaan osoittamat sanat olivat omiaan saamaan jokaisen tuntemaan olevansa Pohjois-Karjalassa ja Joensuussa ystävien seurassa. Muidenkin puheiden, musiikkiesitysten, yhteislaulun ja tanssin vuorotellussa muuttui ilta nopeasti aamuyön pikkutunneiksi.

Vähäisenä kiitollisuuden ilmauksena pohjoiskarjalaiselle vieraanvaraisuudelle lähetettiin iltajuhlalta Kadettikunnan pienoisviiri maaherra Esa Timoselle ja ojennettiin toinen samanlainen Karjalan Talolle.

Edellä olevan vuosikokouksertomuksen lisäksi on Kadettikunnan hallitus katsonut aiheelliseksi laajemmin selostaa jäsenkunnalle sitä keskustelua, joka vuosikokouksessa käytiin toimintamuotokysymyksestä sekä lisäksi määritellä kantansa järjestöön kuulumisen vapaaehtoisuudesta.

1. Toimintamuotokysymyksen käsittely

Vuosikokouksen puheenjohtaja aloitti toimintamuotokysymyksen käsittelyn toteamalla, että Upseeriliiton kanssa yhteistoiminnassa suoritettu mielipidetutkimus, joka valmistui 21. 10. 1969 ja sen senjälkeinen käsittely hallituksen, valtuuskunnan ja eri kadettiipiirien kokouksissa oli määritellyt kysymyksen esilleoton myös vuosikokouksessa. Tämän lisäksi olivat Lahden, Keski-Suomen, Haminan, Riihimäen, Tammisaaren, Hämeenlinnan ja Vaasan kadettiipiirit tehneet tätä tarkoittavan vuosikokousaloitteen. Näistä Lahden (ja tavallaan myös Riihimäen) kadettiipiiri esitti järjestön purkamista. Keski-Suomen, Haminan, Tammisaaren (ja tavallaan myös Riihimäen) kadettiipiirien aloite tarkoitti järjestöjäsenyyttä Upseeriliitossa, kun sen sijaan Hämeenlinnan ja Vaasan kadettiipiirien aloite merkitsi sitä, että Kadettikunta jatkaa toimintaansa itsenäisenä järjestönä.

Puheenjohtajan suorittaman keskustelun avauksen jälkeen evl A Salin esitti kokoukselle hallituksen esityksen, joka rakentui kolmeen em vaihtoehtoon

1. Kadettikunta puretaan
2. Kadettikunta liittyy järjestöjäsenenä Upseeriliittoon
3. Kadettikunta jatkaa toimintaansa erillisenä ja täysin vapaaehtoiseksi ymmärrettyinä järjestönä, jonka alaorganisaatio uudistetaan tarkoitustaan vastaavaksi.

Evl Salinin esitys käsitti eri vaihtoehtojen edut ja haitat sekä päätyi hallituksen esitykseen kolmannen vaihtoehdon hyväksymiseksi.

Tämän esityksen jälkeen kokouksen puheenjohtaja tiedusteli Lahden kadettiipiirin edustajalta, pitkö se edelleen kiinni järjestön purkamista koskevasta ko-

kousaloitteesta. Evl R Savonlahti vastasi — kuul-
tuaan hallituksen taholta esitetyt perustelut — että
piiri peruuttaa esityksensä. Puheenjohtaja tiedusteli
edelleen — haluten määrittää kokouksen kannan
vaihtoehto 1 suhteen — oliko tällä vaihtoehdolla ko-
kouksen läsnäolijoiden keskuudessa kannatusta. Käy-
dyssä keskustelussa evl evp A Hankia esitti henkilö-
kohtaisena mielipiteenään ”kahden pääosaltaan pääl-
lekkäisen upseerijärjestön haitallisuuden” päätyen
omalta osaltaan ratkaisussaan vaihtoehto 1:een. Vas-
tapuheenvuorossa evl evp V Hahtela vaati Ka-
dettikunnan säilyttämistä perustellen kantaansa jär-
jestön kohta 50-vuotisen toimikauden aikana suorite-
tulla työllä. Kumpaakin esitystä kannatettiin, joten
puheenjohtajan oli suoritettava äänestys vaihtoehtojen
2 ja 3 kontra vaihtoehto 1 välillä. Äänestyksen tu-
los 1298 ääntä 76 vastaan merkitsi vaihtoehto 1 siir-
tymistä jatkokäsittelystä pois.

Jatkokäsittely tarkoitti siis vertailua vaihtoehto-
jen 2 ja 3 välillä ja mahdollista ratkaisun tekoa
näistä tai näihin pohjautuvista esityksistä. Keskus-
teluista todettakoon seuraavaa:

— ev E Koivisto esitti, kantaansa perustellen, vaih-
toehto 3 hyväksymistä saaden voimakkaan kannat-
uksen; samaa tarkoitti myös evl evp Y Saarelaisen
esitys,

— ltn E Sjögren (Keski-Suomi) esitti — samoin
kantaansa perustellen — vaihtoehto 2 hyväksymistä.
Tätä esitystä kannatettiin myös,

— maj A Seilamo (Seinäjäki) esitti lisävalaistusta
vaihtoehto 3 puolesta saaden kokoukselta kannatusta,

— evl P Silvast (Oulu), kantaansa perusteellisesti
selvittäen, esitti vaihtoehto 2 hyväksymistä saaden,
samoin kuin samansisältöisestä puheenvuorosta myös
evl evp E Kaartinen, kokoukselta kannatusta.

— kapt A Sivula (Helsinki) piti tämän jälkeen
laajan esityksen nuoremman polven upseerin näke-
myksistä Kadettikunnan olemisesta ja elämisestä to-
deten varuskunnissa vallitsevan — ei vain kahden
vaan useammankin järjestön tai vastaavan päälle-
käisyyden, useat jäsenmaksut, toiminnan mielekkyyden
puuttumisen ja ”näennäisen pakon kuulua Ka-
dettikuntaan”, jotka tekijät yhdessä aiheuttavat tyy-
tymättömyyttä kahteen upseerijärjestöön kuulumises-
tä. Kuitenkaan tällainen järjestäytymisrakenne ei ole
luonteenomaista vain upseeriyhteisölle, vaan ny-
kyoloissa on kaikkialla todettavissa sekä yksilön et-
tä yhteisöjen kaksijakoisuus, jossa sisällön muodosta-
vat toisaalta kulttuuritarpeet toisaalta materiaaliset
tarpeet. Esitys jatkui upseeriston tarvekenttää tut-
kien ja päätyi puhujan arvioon, miksi kaksi upsee-
rijärjestöä on tarpeellista edelleenkin säilyttää. Toi-
nen on ammatillisena etujärjestönä välttämätön, toi-
nen taas tarpeellinen ideologisenä järjestönä mah-
dollistamaan upseerikunnan kannanotot niin, ettei
niihin voi sekoittaa ammatijärjestölle ominaista ”it-
sekkyyden rasitetta”. Jälkimmäisen järjestön arvoa
lisää vielä suuri evp-upseerien määrä, jonka joh-
dosta ”ammatillisuus” on helposti näytettävissä vä-
räksi arvosteluksi. Kapteeni Sivula päätti esityksen-

sä vaihtoehto 3 puolesta ehdottaen siihen kuitenkin
lisättäväksi, että hallitus velvoitetaan tutkimaan kei-
noja millä Kadettikunta voisi aktiivisesti lisätä maan-
puolustusmyönteisyyttä koko kansan parissa. Esitys
sai voimakkaan kannatuksen,

— kapt U Malinen (Hamina) päätyi myös esityk-
sessään kannattamaan vaihtoehto 3, kuitenkin niin-
lisättyä, että hallituksen tulisi tutkia mahdollisuuksia
siirtyä myöhemmin vaihtoehto 2 ratkaisuun,

— evl evp N Riuttalan käytettyä puheenvuoron
vaihtoehto 3 puolesta,

— maj M Rantanen (Lappeenranta) kannatti myös
puolestaan vaihtoehto 3, mutta sillä lisäyksellä, että
pyritään entistä tiiviimpään yhteistoimintaan Upseeriliiton
kanssa,

— maj evp A Euramo esitti myös vaihtoehto 3
hyväksymistä lisäyksellä, että hallitus velvoitetaan
ottamaan vapaasti kantaa puolustusvoimia halventa-
vista lausunnoista ja tuomaan kantansa esiin
tiedotusvälineitten käyttöön saannista riippuen,

— evl P Silvast luopui uudessa puheenvuorossaan
nimenomaan vaihtoehto 2 yhtyen kannattamaan vaih-
toehto 3 Lappeenrannan kadettiipiirin esittämällä li-
säyksellä mikäli lisäksi sanonta ”erillisenä järjes-
tönä” korvataan vähemmän jyrkällä ilmaisulla. Pu-
heenjohtaja toi tällöin vaihtoehtoina esiin ilmaiset
”omana järjestönä” tai ”itsenäisenä järjestönä” tiedus-
tellen samalla kapt Sivulalta, haluaisiko hän luopua
esittämästään lisästä vaihtoehto 3, koska asia tulisi
esille myös toimintasuunnitelmaa käsiteltäessä.
Kapt Sivula hyväksyi tämän peruuttaen lisäesityk-
sensä.

Käsittelyssä seurasi tämän jälkeen — lähinnä käy-
tännön syistä — tauko, jonka aikana hallitus ja val-
tuuskunta kokoontuivat yhteisesti selvittämään ko-
kouksen tähän astista kulkua. Kokousta tauon jälkeen
jatkettaessa puheenjohtaja toi esille ”tilanneselostuk-
sen”, jonka mukaan

1. Lappeenrannan ja Oulun kadettiipiirien ehdotuk-
set yhteistoiminnan kiinteyttämisestä Upseeriliiton
kanssa eivät sovellu toimintamuotopäätökseen,
mutta ovat sen sijaan sisällytettävä — mikäli ko-
kouksen ratkaisuksi tulee vaihtoehto 3 — toi-
mintasuunnitelmaan.
2. Yhteistoiminnan konkreettiseksi varmentamistoi-
menpiteeksi olisi pyrittävä saamaan Kadettikun-
nan nyt valittava puheenjohtaja Upseeriliiton va-
rapuheenjohtajaksi. Näin mahdollistettaisiin yh-
teistoiminta järjestöjen kesken jo aivan ylimmä-
lta tasolta alkaen.
3. Haminan kadettiipiirin lisäesitystä ei voi sisällyt-
tää toimintamuotopäätökseen, koska tehtävän rat-
kaisun on oltava kiistattoman yksiselitteinen.

Kun oli todettu, että kapt U Malisen hallituksen
kantaan nähden eriävästi esitetty lisäys oli merkitty
pöytäkirjaan esitti kokouksen puheenjohtaja siirty-
mistä äänestykseen alkuperäisten vaihtoehtojen 2 ja
3 välillä, joista vm tehtiin muutos ”itsenäisenä” sa-
nonnan ”erillisenä järjestönä” sijaan. Kokous kannatti

tehtyä ehdotusta yksimielisesti. Äänestys suoritettiin lippuäänestyksenä ja sen tuloksena — äänen ja kaantuessa 1109 ääntä 215 vastaan vaihtoehto 3 puolesta — vuosikokouksen päätökseksi tuli toimintamuotokysymyksen suhteen se, että

— Kadettikunta jatkaa toimintaansa itsenäisenä järjestönä.

Seuraavalle hallitukselle asetettu velvoitus on selostettu varsinaisen vuosikokouksen yhteydessä.

2. Kadettikuntaan kuuluminen

Tutkittaessa Kadettikunnan toiminnan ja organisaation kehittämismahdollisuuksia on jouduttu toteamaan, että järjestön pitkäaikaiset perinteet, jäseneksiottamismenettely ja järjestön merkin asema ovat johtaneet siihen, että Kadettikuntaan liittyminen ja sen jäsenenä pysyminen on tiedostettavissa puolittain pakollisiksi.

Sääntöjemme mukaan on Kadettikuntaan kuuluminen täysin vapaaehtoista.

Perinteellinen tapa ottaa valmistuneet upseerit Kadettikunnan jäseniksi kurssin päättäjaisjuhlallisuuksien yhteydessä voi valitettavasti tuntua joistakin pakotteelta, jolla nuori upseeri pyritään saamaan järjestön riveihin. Tästä ei milloinkaan ole ollut kysymys. Jotta Kadettikuntaan liittyminen ei edes tuntuisi millään tavoin pakolliselta, on hallitus päättänyt luopua tästä jäseneksi ottamistavasta ja järjestää asian yksinkertaisen ilmoittautumislomakkeen avulla. Valmistumistilaisuuden juhlallisuutta tämä toimenpide ei tulevaisuudessa vähennä, sillä Kadettikunnan suuren rintamerkin muuttaminen upseerin virkatutkinnon merkiksi mahdollistaa ennen pitkää vanhan kunniakkaan merkimme jakamisen uuteen tunnuksena tässä mielinpainuvassa tilaisuudessa.

Kadettikunnan hallitus uskoo, että edellä esitetty toimenpide poistaa tunteen järjestöön liittymisen pakollisuudesta. Tämä ei kuitenkaan riitä. Jos jäsen myöhemmin toteaa, ettei järjestön toiminta enää häntä kiinnosta, on hänen voitava erota siitä tunteematta itseään jollakin tavoin poikkeavaksi, puhumattakaan siitä, että esimiehet tai upseeritoverit pyrkisivät painostamaan Kadettikunnasta eronnutta. Aatteellisen järjestön koossa pitävänä voimana on sen ajamien asioiden mielekkyys eikä tapa tai edes oletettu pakko.

Sääntöjen 3 §:n mukaan jäsen voi erota järjestöstä ilmoittamalla eroamisestaan kirjallisesti Kadettikunnan hallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai suullisesti Kadettikunnan kokouksen pöytäkirjaan.

Kadettikunnan hallitus ei missään tapauksessa halua kenenkään upseerin eroavan järjestöstämme. Päinvastoin, toivomme, että aktiivisesta toiminnasta sivuun jääneet saataisiin mukaan ja että järjestön koko jäsenistö olisi omalla panoksellaan mukana kehittämässä toimintaa Kadettikunnan vuosikokouksen päätöksen edellyttämällä tavalla.

Uutispaloja

Kaunialan pojat autoretkellä

Perinteisen tavan mukaan järjesti Helsingin Varuskunnan Autokerho helatorstaina Kaunialan sotavammassa-raalan pojille, ja myös tytöille, autoretken. Tällä kertaa oli käänköpisteenä Karjaa, jossa tutustuttiin Oy Suomen Autoteollisuus Ab:n Karjaan tehtaaseen. Mukana oli n 60 potilasta ja hoitajaa.

TAPAHTUMAKALENTERI

KESÄKUUKU

- 4. 6. Puolustusvoimain lippujuhlapäivä. Valtakunnallinen paraati Jyväskylässä.
- 10. 6. Karjalan Prikaati siirtyy pääosin Vekaranjärvelle Valkealan varuskuntaan.
- 19. 6. Avoimien ovien päivä Kainuun Prikaatissa. Yleisönpäivä Uudenmaan Prikaatissa.
- 26. 6. Aliupseeripäällystön peruskurssi 29:n II jakso päättyy Aliupseerikoulussa Lappeenrannassa.

HEINÄKUUKU

- 18. 7. Omaistenpäivä Uudenmaan Jääkäripataljoonassa.
- 31. 7.—4. 8. Pohjoismaiset merikadettipäivät Ystadissa Ruotsissa.

ELOKUUKU

- 1. 8. Ilmatorjuntakoulun 30-vuotispäivä Hyrylässä.
- 3.—5. 8. Valintatilaisuus Kadettikouluun.
- 9. 8. Omaistenpäivä Turun Ilmatorjuntapatteristossa.
- 24.—26. 8. Puolustusvoimien ampumamestaruuskilpailut Lahdessa.

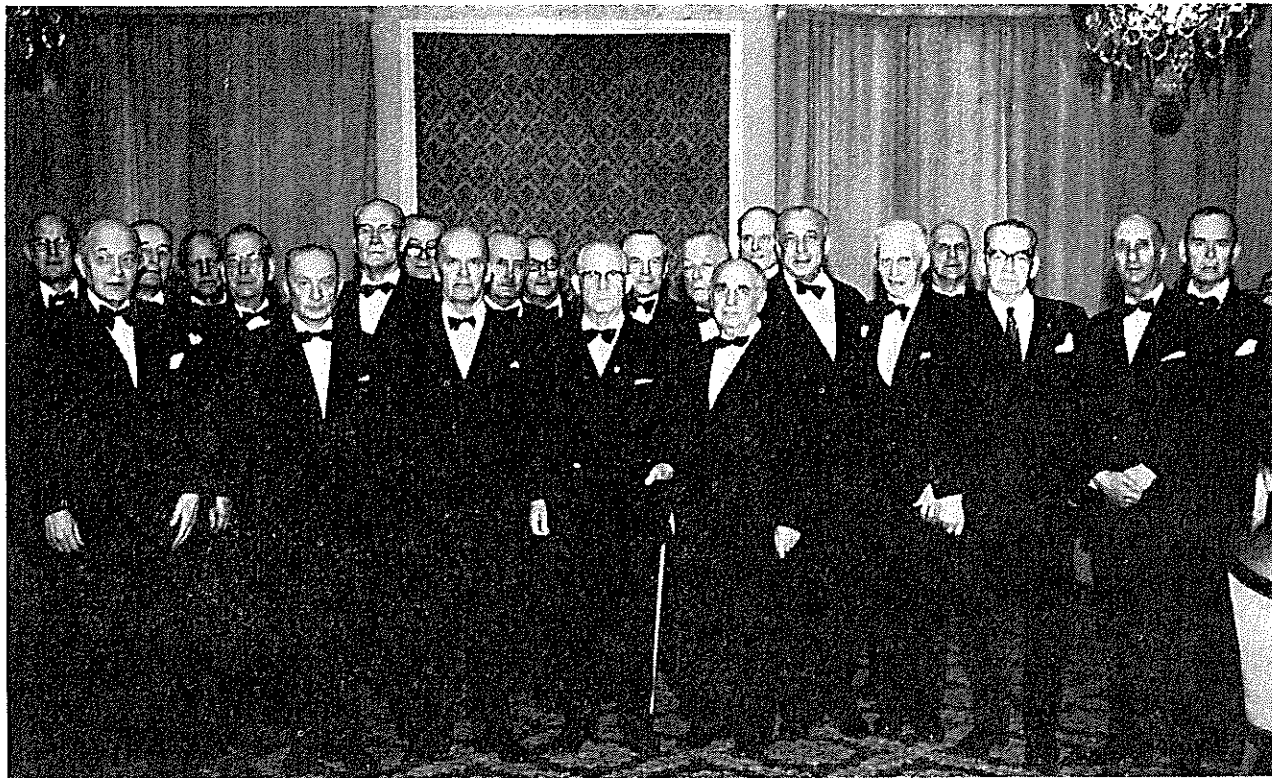
SYYSKUUKU

- 10.—13. 9. Pohjoismainen lentokadettivierailu Kauhavalla.
- 12. 9. Avoimien ovien päivä Kainuun Prikaatissa.
- 15. 9. 57. kadettikurssi alkaa Kadettikoulussa. 42. merikadettikurssi alkaa Kadettikoulussa.
- 23. 9. Viestiupseeriyhdistys 25 vuotta.

LOKAKUUKU

- 18. 10. Merisotakoulun 40-vuotispäivä.
- 24. 10. Seppelenskaku Gorny-Dubnjak'in taistelun muistomerkillä Pääesikunnan pihalla Helsingissä.

Kadettikurssien kuulumisia

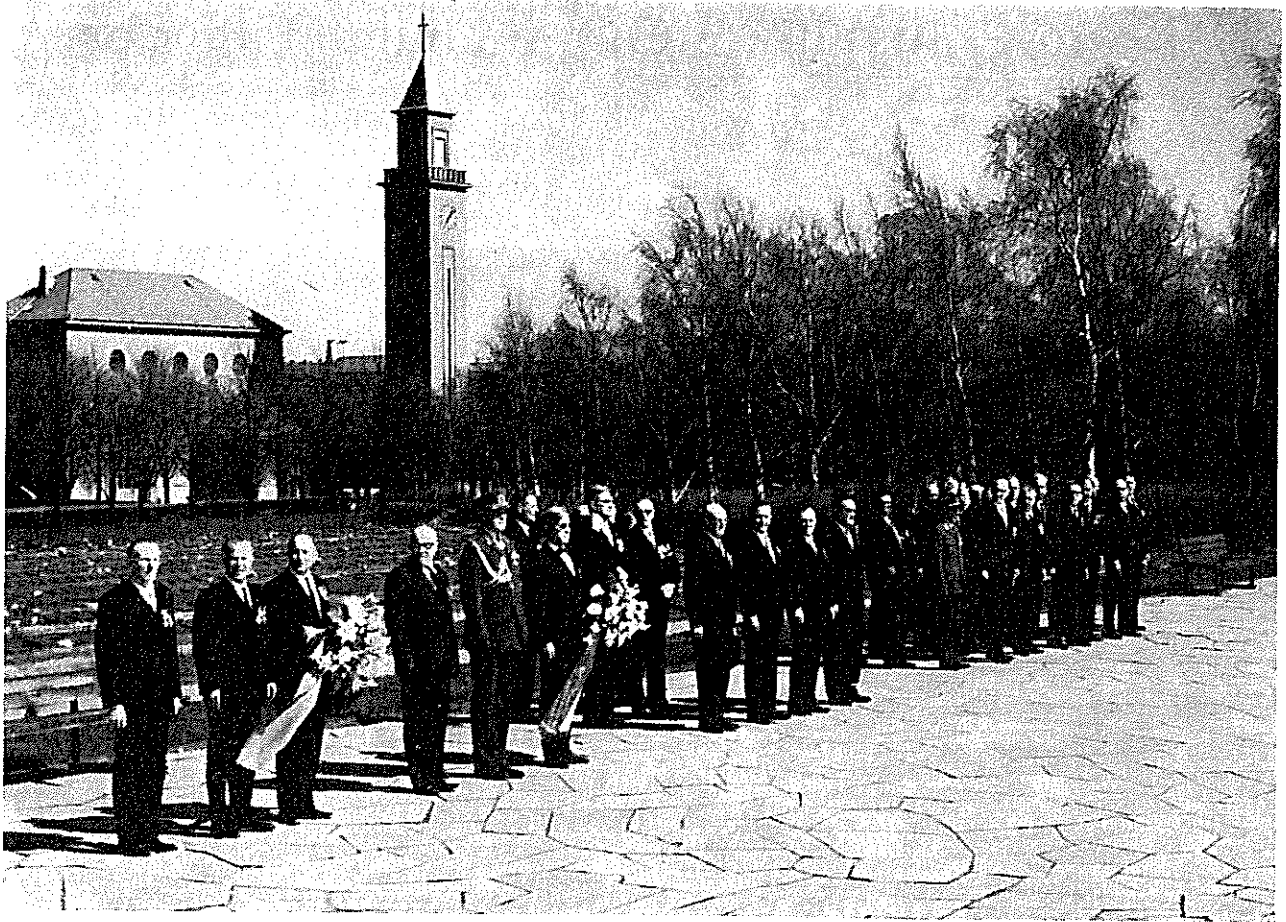
1. kadettikurssi vasemmalta oikealle: maj L Hanén, evl M Saurio, kapt G Skrifvars, maj G Ericsson, ev U Tähtinen, ev J Edgren, ev S E Laaksonen, evl Z O Helsingius, kenrm E G W Ehrnrooth, maj J Schauman, evl B Bahne, kenrm Y A Valkama, ev H O von Essen, evl C M G E von Haartman, evl L Hiisi, ev B A Kraemer, maj L R Franck, maj E A Makkonen, ev E B Ulfsson, evl M R Gröning, evl G Blomqvist, maj H Avellan.

1. kurssi 50 vuotta 31. 3. 1970

1. kurssi kokoontui perinteittensä mukaan mieslukaisesti viettämään valmistumisensa 50-vuotispäivää. Kokoonluminen tapahtui Hietaniemen kappelin luo klo 11.00 mistä marssittiin Sankariristille, jolle kurssin sepeleen laskivat kenrm Y Valkama, ev U Tähtinen ja evl C von Haartman. Tämän jälkeen laskivat kenrm G Ehrnrooth sekä Mannerheim-ristin ritarit ev:t H von Essen ja S Laaksonen sepeleen Suomen Marsalkka Mannerheimin hautapaadelle.

Tämän kunnianosoituksen jälkeen kurssi siirtyi Vanhalle hautausmaalle kenrt Hannes Ignatiuksen (Gnatten) haudalle ja siellä suoritettuna kunnianosoituksen aikana evl:t R Gröning ja M Saurio sekä maj L Hanén laskivat sepeleen tämän hautakummulle.

Yhdessä olon päätti toveri-ilta hotelli Seurahuoneella. Tilaisuuteen oli saapunut 25 elossa olevasta kurssitoverista peräti 22 osallistuvien prosentoin ollessa siis 88 %.

11. kadettikurssi 40 v ja 17. kadettikurssi 35 v 16. 5. 1970

11. ja 17. kadettikurssi viettivät valmistumisensa 40- ja 35-vuotismerkkpäivää 16. 5. 1970. Kurssit kokoontuivat mieslukuisasti Hietaniemen hautausmaalle ja lyhyen sotilaallisen järjestelyn jälkeen marssittiin kurseittain sankarihaudoille yhteistä kunniakäyntiä varten.

Kurssien yhteisen seppeleen laskivat Sankariristille 11. kurssin maj evp T U Erwe ja kenrl evp T Kopra yhdessä 17. kurssin evl evp Å Åströmin kanssa ja vastaavan kunnianosoituksen Suomen Marsalkka Mannerheimin hautapaaden ääressä suorittivat 11. kurssin maj evp J Jaakonkari sekä 17. kurssin kenrl P Halttu ja evl V Hankilahti.

Juhlapäivän vieton muista tapahtumista vastasi kumpikin kurssi erikseen.

Eturivissä vasemmalta rouvat Appelroth, Alho, Bremer, Lumme, Erwe, Kopra, Pajari ja Heinilä toisessa rivissä rouvat Teppola ja Raski, evl Sirén, ev Mattila, kenrltn Kopra, maj Jyränki, rouvat Mattila ja Talaja (o.s. Jaakonkari), maj Raski, evl Alho takarivissä ev Pajari, evl Heinilä, ev Bremer, evl Teppola, maj Appelroth, evl Lumme, maj Jaakonkari ja maj Erwe.

11. kadettikurssi

Juhlapäivällisiin Kalastajatorpan Keltaisessa salissa osallistui 14 kadettiveljeä rouvineen. Osanottajat lausui tervetulleiksi kurssitoimikunnan puolesta maj T Appelroth. Päivällisen aikana piti ev A E Mattila juhlapuheen kosketellen maamme ja myös eräiden kurssiveljien kohtalonvaiheita kuluneen 40-vuotistaipaleen aikana sekä korostaen luottamusta maamme valoisaan tulevaisuuteen. Ev R Pajari hauskuutti läsnäolijoita sattuvilla suomalaisilla sananparsilla puhuessaan naisille. Tämän jälkeen luettiin tilaisuuteen lähetetyt tervehdykset, mm kurssiveljeltä ev Alpo Marttiselta ja hänen rouvaltaan Washingtonista saapunut sähkö. Ohjelmaan liittyi vielä yhteisesti laulettu perinteellinen "Juhan-Ville".

Illan kuluessa kävi kurssin 3-miehinen lähetystö esittämässä 11. kurssin kunnioittavan ja samalla veljellisen tervehdyksen Kalastajatorpan Merisalissa samanaikaisesti 35-vuotisjuhliaan viettävälle 17. kadettikurssille. Hetken kuluttua saapui erittäin onnistuneesti suunnitellulle vastatervehdykselle 17. kurssin suuri lähetystö, joka välittömästi kunnioittavan esipuheen jälkeen ansiokkaalla tavalla esitti "herroille vanhemmille" omistetun tunnetun laulun "Maailmassa mahavimmat sankarit". Loppuilta kului rattoisan seurustelun ja tanssin merkeissä.

Seuraavana päivänä hotelli Helsingissä yhteisesti nautittuun perinteelliseen veljeslounaaseen osallistui kolmetoista kurssiveljeä.

Eturivi vasemmalta rva Metsola, rva Spåre, rva Arimo, rva Heino, rva Östensson, rva Halttu, rva Mauranen, rva Miettinen, rva Rahunen, rva Mether toinen rivi rva Lahtela, rva Sotarauta, rva Kallioniemi, rva Wetterstrand, maj Lahtela, rva Tuomisalo, evl Östensson, rva Aström, maj Holmberg, rva Yrjö-Koskinen, rva Tanskanen, evl Aström kolmas rivi evl Yrjö-Koskinen, maj Kaila, evl Miettinen, evl Haukilähti, evl Mauranen, maj Arimo, maj Tanskanen, kenrl Halttu, maj Rahunen neljäs rivi evl Mether, maj Wetterstrand, maj Metsola, ev Tuomisalo, evl Heino, maj Spåre, maj Sotarauta.

17. kadettikurssi

Hietaniemen sankarihaudoille tehdyn kunniakäynnin jälkeen siirtyi kurssi päiväkahville ravintola Mestarintalliin.

Varsinainen iltajuhla pidettiin Kalastajatorpan Merisalin muistorikkaissa tiloissa, missä muisteltiin huolettomia ja onnellisia kadettivuosia. Tilaisuuteen osallistui 20 kadettiveljeä daameineen.

Ennen kuin kukin jälleen hajaantui omille urilleen päätettiin — huomioonottaen luonnon laitkin — että tähänastisten tapaamisten 5-vuotisjaksot lyhennetään 2—3 vuoden väleiksi, sillä yhteinen toteamus oli, että niin kurssihenki kuin kokoontumisen tarvekin lisääntyvät samassa suhteessa iän kanssa.

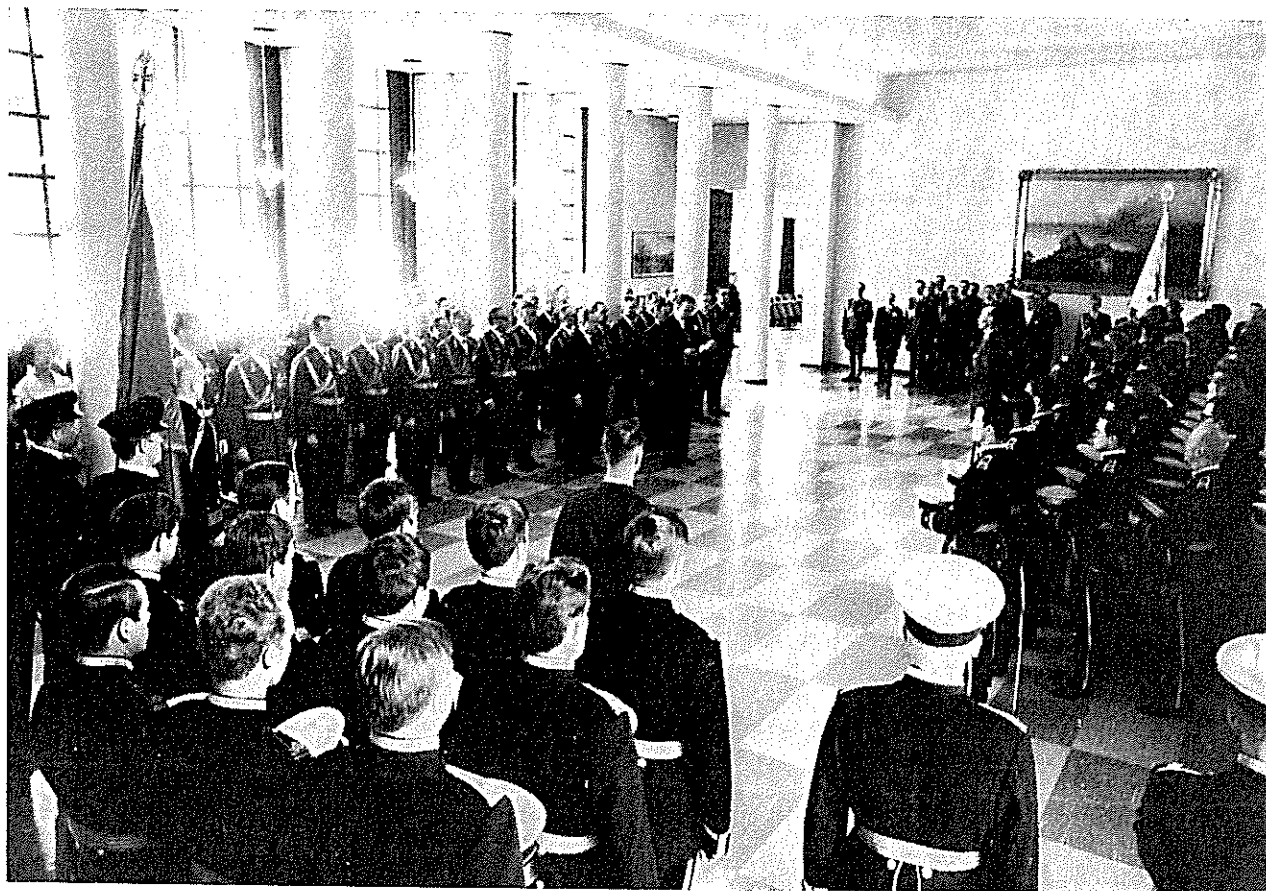
Vasemmalta: rva Penttilä, maj Korhonen, evl Penttilä, rva Poutanen, rva Aitero, evl Suviniemi, evl Aitero, rva Suviniemi, rva Kurkela, rva Korhonen, rva Kahelin, maj Kahelin, evl Kurkela, maj Järvinen, rva Järvinen, rva Falin, maj Kohtamäki, evl Falin, maj Poutanen, maj Manner, rva Kohtamäki, rva Vainio, rva Manner ja maj Vainio.

31. Kadettikurssi 20-vuotias

31. Kadettikurssi siirtyi 21. 3. 1970 virallisesti vanhojen kadettikurssien joukkoon päättäen kuitenkin jatkuvasti säilyttää nuorekkaan — tarvittaessa jopa riehakkaan — kadettimielen. Kurssin 20-vuotisjuhlakokous illallistanssiaisineen järjestettiin Haminassa Reserviupseerikoulun — entisen Haminan Kadettikoulun — suojissa. Eri puolilta varuskuntia, Oulusta ja Kuopiosta alkaen, kokoontuivat kaaderit viehättävine rouvineen Haminan ympyröille. Juhlien itseoikeutettuna kunniavierana oli everstiluutnantti Eki Kurkela herttaisen Päve-rouvansa kanssa. Kaatuneiden upseerien muistomerkillä suoritettu kunnianosoitus, rouvien tutustuminen Haminan nähtävyyksiin, Perinteiden Isän — Isä-Järvisen — mielinpainuva juhlapuhe, turvallinen yhteismajoitus, tutustuminen Haminan varuskuntaan sekä lähtiäiskahvit muodostivat 20-vuotisjuhlien puitteet.

Juhliva kurssi lähetti kunnioittavat tervehdyksensä Kadettikoulunsa johtajalle, kenraalimajuri Y Valkamalle, kadettikomppiansa päällikölle, ye-eversti P Hirvelälle sekä everstiluutnantti M Standertsköldille. Erityisen osanottonsa kohdisti kurssi sairauden kanssa kamppailevalle kadettiveljelle, Lasse .Prinkkilälle, vakaasti kuitenkin tietoisena siitä, että Lassea ei lannista mikään.

Seuraava epävirallinen kokoontuminen päätettiin toimeenpanna v 1971 valmistelemaan 25-vuotisjuhlaa v 1974.

Uusia kadettiupseereita

25. 3. nimitettiin 102 uutta upseeria puolustuslaitoksen ja rajavartiolaitoksen upseerin virkoihin ja heidät ylennettiin samalla luutnanteiksi. Päättyneiltä 54. kadettikurssilta ja 39. merikadettikurssilta valmistui 81 maavoimien, 11 ilmavoimien ja 10 merivoimien upseeria.

Nimitystilaisuus oli tällä kertaa poikkeuksellisesti Kadettikoulun juhlasalissa presidentin linnan korjaustöiden takia. Tänä vuonna helsinkiläiset eivät näin ollen saaneet nähdä kadettien ryhdikästä marssia halki kaupungin. Tilaisuus alkoi klo 10.00, jolloin pääministeri Mauno Koivisto tasavallan presidentin ollessa estyneenä saapumaan tilaisuuteen nimitti kadetit upseerin virkaan ja ylensi heidät luutnanteiksi. Nimityksen jälkeen uudet upseerit vannoiivat virkavalan. Pääministerin, puolustusministeri Sulo Suortasen ja puolustusvoimain komentaja kenraali Kaarlo Leinosen onniteltua vastaanimitettyjä piti kenraali Kaarlo Leinonen puheen heille.

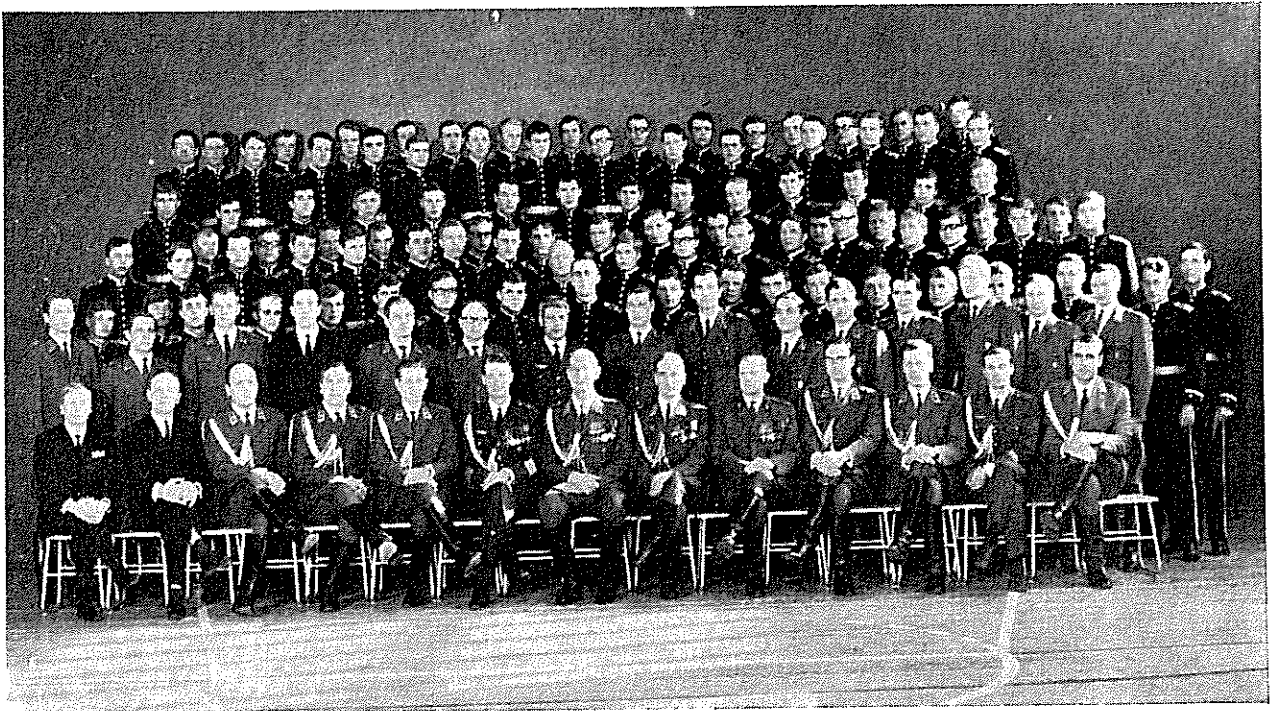
Klo 14.00 Kadettikoululla alkoi todistustenjakotilaisuus. Kadettikoulun johtaja eversti Magnus Haakalo puhui vastavalmistuneille upseereille ja jakoi heille todistukset. Priimukseksi tuli luutnantti, kadettivääpeli Antti Iivonen. Todistusten jaon yhteydessä eversti Niilo Riuttala ja eversti Eero Korpikoski luovuttivat Kadettikunnan rintamerkin kullekin valmistuneelle upseerille.

Perinteellisen kunniamiekan luovutti eversti Haakalo luutnantti, kadettialikersantti Leo Laineelle.

Samassa tilaisuudessa jakoi Ilmasotakoulun johtaja eversti Eelis Lähde todistukset ilmasotalinjan kadeteille. Priimuslentäjäksi tuli luutnantti, kadettiylikersantti Kari Heilimo ja Ilmasotakoulun perinнемiekkä luovutettiin luutnantti, kadettikersantti Nils Veijolle. Rt-upseeriyhdistyksen perinнемiekan parhaana rt-kadettina sai luutnantti, kadettikersantti Pertti Malmberg. Kunniamiekan ja perinнемiekköjen saajat saivat kehoituksen kantaa miekkaansa ylläpitämällä ja edistämällä sotilaan korkeita hyveitä — isänmaallisuutta, uskollisuutta ja kunniantuntoa. Parhaat suoritukset palkittiin stipendein.

Merisotakoulun todistustenjakotilaisuus pidettiin klo 13.00 Merisotakoulussa. Merisotakoulun johtaja kommodori Olavi Haikala puhui uusille meriupseereille ja jakoi todistukset. Priimukseksi tuli luutnantti, kadettipursimies Erkki Pöyhä, jolle luovutettiin myös kunniamiekkä. Tilaisuus päättyi merivoimien esikuntapäällikön kommodori Stig Wikbergin puheeseen.

Muina tilaisuuksina juhlapäivänä olivat seppelenlasku Hietaniemen sankarihaudalla sekä uusien upseereiden yhteiset juhlatanssiaiset illalla Merihotellissa.

54. kadettikurssin matrikkeli

5391	Alasjärvi, Jouko Antero	Helsinki	21. 12. 44
5392	Anteroinen, Rauno Juhani	Helsinki	21. 1. 46
5393	Autio, Matti Juhani	Ylämaa	1. 1. 46
5394	Eskola, Jukka Pekka Kustaa	Salo	10. 12. 44
5395	Fraktman, Ilkka Heikki Tapani	Jämsä	7. 5. 46
5396	Fredrikson, Heikki Juhani	Helsinki	17. 10. 45
5397	Haapala, Esa Ilmari	Ilmajoki	5. 1. 45
5398	Haavisto, Matti Sakari	Oulu	17. 8. 45
5399	Hankaniemi, Tapani Heikki	Töysä	26. 12. 46
5402	Heinilä, Harri Ilmari	Äänekoski	1. 10. 44
5404	Hiisivaara, Heikki Tapio	Helsinki	14. 2. 46
5405	Iivonen, Antti Armas	Parkano	28. 11. 46
5406	Jantunen, Tuomo Markku Olavi	Savonlinna	22. 11. 47
5407	Jokinen, Pekka Juhani	Helsinki	14. 6. 44
5408	Juholin, Johannes Olavi	Messukylä	17. 6. 46
5409	Järvimäki, Martti Kalevi	Helsinki	2. 1. 46
5290	Kakkonen, Kari Juhani	Helsinki	9. 12. 46
5411	Kallio, Markku Juhani	Kuusankoski	24. 6. 45
5412	Kelo, Jorma Kalervo	Kuopio	1. 10. 46
5413	Kepsu, Keijo Pellervo	Valkeala	10. 11. 46
5414	Kjellberg, Björn-Ake Emil	Pietarsaari	9. 8. 45
5415	Koivisto, Pertti Tapio	Valtimo	27. 3. 46
5416	Konkari, Matti Veikko	Helsinki	7. 8. 47
5417	Koponen, Matti Veikko	Varkaus	26. 8. 46
5419	Kukko, Yrjö Aleksi	Lappee	11. 5. 46
5420	Kulmala, Osmo Juhani	Akaa	11. 9. 45
5421	Kumpula, Kari Matti Juhani	Kuopio	29. 8. 45
5422	Kuosa, Pentti Ilmari	Lauritsala	2. 10. 44
5423	Laine, Eero Tapani	Helsinki	26. 12. 44
5424	Laine, Leo Raimo Olavi	Ruovesi	28. 12. 43
5425	Lanamäki, Carl-Henrik	Tampere	3. 5. 44
5426	Lantta, Pentti Tapio	Lahti	31. 3. 45
5427	Lappi, Raimo Ensio	Joroinen	27. 10. 46

5428	Laukka, Risto Urpo	Kivijärvi	7. 3.44
5429	Laurila, Markku Juhani	Luopioinen	7. 3.46
5430	Lehtonen, Antti Jussi	Hämeenlinna	21. 3.46
5431	Lipsonen, Terho Johannes	Pyhäjärvi Ol	1.10.45
5433	Luotola, Hannu Eino Tapio	Uusikaupunki	4. 3.47
5434	Malmberg, Pertti Antti	Helsinki	24.11.45
5437	Mattila, Jouko Tapio	Savonlinna	3. 9.45
5439	Melleri, Kari Arvi Johannes	Lappajärvi	26. 9.43
5440	Multala, Antti Aaro Sakari	Pyhäjärvi Ol	29. 6.46
5441	Muromaa, Karl-Gustav	Kokkola	30. 4.46
5442	Nieminen, Pekka Juhani	Hämeenlinna	5. 3.46
5443	Nokkala, Arto Immo Juhani	Huittinen	17. 1.47
5444	Nokkala, Jaakko Heikki J	Lappeenranta	11.12.44
5445	Näräkkä, Martti Tapani	Helsinki	12. 2.46
5446	Ollila, Olli Timo Juhani	Hämeenkyrö	14.10.44
5447	Orsila, Hannu Matti	Tampere	15. 6.45
5448	Paimela, Timo Antero	Hämeenlinna	6. 3.46
5449	Palonen, Erkki Kari Gunnar	Hämeenlinna	29. 5.47
5450	Peltonen, Erkki Pentti Juhani	Varkaus	8. 7.46
5451	Perttola, Erkki Juhani	Elimäki	1. 3.45
5453	Pulkinen, Pekka Juhani	Savonlinna	2.11.46
5454	Puusniekka, Taisto Tapio	Räisälä	25. 1.43
5455	Pyly, Olli Juhani	Hämeenlinna	27.11.45
5457	Rapila, Antti Pekka	Jurva	22. 9.47
5458	Rautiainen, Esko Juhani	Varakaus	22.12.46
5459	Ravanti, Seppo Juhani	Lappeenranta	28.10.45
5460	Repo, Aarne Aulis	Pomarkku	31. 5.47
5461	Ruutu, Yrjö Juhani	Helsinki	29. 8.45
5462	Saarnilahti, Hannu Sakari	Helsinki	15. 9.45
5463	Saavalainen, Pekka	Helsinki	19. 7.44
5464	Saikkonen, Erkki Juhani	Nurmes	26. 4.46
5465	Salminen, Pekka Antero	Kemi	4. 9.45
5468	Siljander, Kari Juhani	Heinola	4.12.47
5368	Soininen, Raimo Toivo Ensio	Kuopio	26. 1.43
5469	Strang, Hanno Erik	Savonlinna	19. 6.47
5470	Söderström, Leif Hjalmar	Vaasa	29. 1.43
5472	Taipale, Eero Juhani	Lahti	6. 7.44
5473	Tarvainen, Esa Kalervo	Joensuu	7. 3.47
5474	Tenho, Markku Juhani	Helsinki	10. 3.47
5475	Tervonen, Pertti Aarne	Oulu	4. 7.47
5476	Tiusanen, Seppo Sakari	Mikkeli	17. 2.46
5478	Vainio, Reijo Arto	Pertteli	12. 6.46
5479	Varjonen, Jorma Tapio	Rauma	16.11.46
5481	Viitanen, Hannu Tapani	Teisko	6.11.45
5386	Virsunen, Jyri Leo Juhani	Boliden	2.12.44
5482	Vitikainen, Timo Antero	Vehkalahti	21.10.46
5483	Ylönen, Timo Robert	Helsinki	30. 6.43
5484	Ylöstalo, Timo Juhani	Helsinki	23.11.46

LENTÄJÄT

5400	Hanska, Kari Juhani	Alatornio	31. 5.46
5401	Heilimo, Kari Antti	Helsinki	16.12.45
5410	Kaipainen, Arto Juhani	Helsinki	8. 5.44
5418	Korhonen, Esa Juha Kalervo	Valkeala	12. 1.47
5432	Luostarinen, Harri Tapio	Enonkoski	1.12.46
5436	Massinen, Lauri Heikki	Joensuu	31. 5.44
5438	Mattila, Veikko Jaakko	Oulu	5. 4.47
5452	Piippo, Ari Pentti Juhani	Kuusankoski	1. 7.44
5456	Rantala, Matti Kalervo	Suomussalmi	2. 2.46
5467	Siiropää, Matti Jussi	Sippola	19. 1.46
5480	Veijo, Nils Harry Ulf	Helsinki	17.11.46

39. merikadettikurssin matrikkeli

768 me	Henttonen, Pekka-Juhani	Helsinki	26. 1. 47
769 „	Ikävalko, Hannu Erkki	Helsinki	20. 3. 46
770 „	Konttinen, Matti Juha	Jyväskylä	17. 2. 46
771 „	Manni, Jouko Mikko Antero	Viipuri	20. 9. 46
772 „	Pauhakari, Kimmo Into Kalervo	Joensuu	11. 2. 44
773 „	Pohto, Hannu Pekka Antero	Jämsänkoski	2. 5. 46
774 „	Puro, Jorma Gunnar	Tampere	30. 7. 44
775 „	Pöyhiä, Erkki Juha Antero	Joutseno	13. 1. 47
776 „	Rahja, Osmo Pekka	Jämsä	24. 12. 44
777 „	Ruutu, Mikko Tapani	Asikkala	5. 5. 47

Kenraali- luutnantiksi

Ylirisku, Otto Erkki

1. 4. 1970

22. kurssi

Kenraali- majuriksi

Setälä, Erkki Vilhelm

1. 4. 1970

22. kurssi

Sisällysluettelo

	Sivu
Kenttäpiispa Yrjö Massa:	
Rukousakti	2
In memoriam	3
Everstiluutnantti Pentti Silvast:	
Suomen Marsalkan muistopatsas Montreuxissa	4
1. Kadettikurssi 50 vuotta	6
Yhliutnantti P Ripatti ja upseerikokelas A Sierla:	
Reserviupseerikoulu	8
Everstiluutnantti A A Salin ja majuri R Kuusisto:	
Upseerikoulutuksen vertailu Suomen ja Ruotsin puolustusvoimissa	12
Valt maist, ltn res Matti Kuula:	
Siviili- ja sotilasjohtajaominaisuuksien yhtymisestä	17
Majuri E Rannikko:	
Onko tämän päivän puolustusvoimienne kaksikielisyys tankoituksenmukaista? ..	20
Evl evp U S Hahti:	
Puhe Kadettikunnan vuosikokouksen avajaistilaisuudessa 6. 3. 1970	25
Pääsihteeri, evl evp O Lopmeri:	
Kadettikunnan 49. vuosikokous Joensuussa 6. 3. 1970	26
Uutispaloja	30
Kadettikurssien kuulumisia	31

**PAPERIA
KERÄÄMÄLLÄ
ETEENPÄIN**

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n järjestölehti

N:o 86

Päätoimittaja: evl A A Salin, PEkoul-os
puh 625801/2495

Toimituskunta:
evl A A Salin (pj), evl P Impola, maj
E Rannikko, maj M Sinerma, komkapt
A Koivisto

Toimitussihteeri: maj E Rannikko, PE-
koul-os, puh 625801/2328

Ilmoitukset: herra V Levomäki, Hki 95,
Jallintie 2, puh Hki/321738

Taloudenhoito ja ilmoitusaineis-
to: rouva Irja Wonkka, Hki 17, Liisank 1,
puh Hki 12681/333

Kuvalaatat: Helander-Kliché, Helsinki,
puh 632042

Osoitteen muutokset: Kadettikunta ry/rouva
Sirkka-Liisa Törmänen, Hki 12, Fredrikink
16 A 12, puh Hki/665739

Tilauhinnat: 1/1 v 6,—, irtonumerot 1,50

POSTISIIRTOTILI 30909

mukavuutta rakastavat

**ajavat Peugeot'ia
myös siksi, että se
on turvallinen ja kestävä**

PEUGEOT

504

**Kansainvälisen juryn valitsema
VUODEN AUTO**

Peugeot 504:n hyvät ominaisuudet luovat vakuuttavan perustan sen **aktiiviselle turvallisuudelle**.

- hyvä näkyvyys kaikkiin suuntiin (331° eli 92 % koko ympyrästä); parhaan mahdollisen näkyvyyden pimeällä takaavat kuorman mukaan säädettävät, trapetsinmuotoiset valonheittimet, joiden heijastimet ovat tavallista suuremmat (suihkutusmoottorimalleissa kaksoisheijastimet ja halogeenilamput)
- varma kaarrekäyttäytyminen (hypoidivetopyörästä — nivelletyt, vakionopeuksiset taka-akselit ja kallistuksenvakaajat edessä ja takana)
- oikeassa suhteessa auton ominaisuuksiin mitoitetut levyjarrut kaikissa pyörissä, jarrutustasaaja (suuri jarrutuspinä-ala 2828 cm²), paras mahdollinen jäähditys ja erittäin pieni poljinvoiman tarve (Mastervac-tehostin)
- akselipainojen oikea jakautuminen
- vakiovarusteena kestävät Michelin XAS-erikoisvyö- renkaat (175 x 355)

- riittävä kiihtyvyys ohitustilanteissa
- vaivattoman keveä ja tarkka hammastanko-ohjaus (ajaja pystyy todella rentoutumaan)
- oikein muotoiltujen etuistuinten korkeus, kaltevuus ja etäisyys ovat säädettävissä. Oikea ajoasento lisää turvallisuutta samoin vakiovarusteena olevat niskatuet.
- elektroforeesiruostesuojaus.

Kaasutinmoottori 87 hv SAE, yli 156 km/t.

Myös automaattivaihteistolla.

Suihkutusmoottori 103 hv SAE, yli 168 km/t.

MAANAUTO
OY AB

Särkiniementie 7, Lauttasaari,
Mechelininkatu 10, Helsinki 10,

puh. 673 411
puh. 440 380

PEUGEOT-eniten hyviä ominaisuuksia

